

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 131, ЧИСЛО 36, П'ЯТНИЦЯ, 6 ВЕРЕСНЯ 2024 РОКУ

1893

Vol. 131, No. 36, FRIDAY, SEPTEMBER 6, 2024

\$2.00

Україна втратила F-16 і його пілота

Олексій Месь готується до польоту на F-15D Eagle, 2019 рік, США

У Генеральному штабі Збройних сил України підтвердили, що 26 серпня під час відбиття масованого ракетного удару з боку РФ по території України, зазнав катастрофи винищувач F-16. Загинув і його 30-річний пілот Олексій Месь, позивний „Мунфіш“.

Льотчик О. Месь у повітряному бою знищив три крилаті ракети та один ударний БПЛА, врятував українців від смертоносних російських

ракет ціною власного життя.

29 серпня попрощатися з пілотом прийшли його побратими-льотчики, командири і підлеглі, друзі і колеги, сотні простих українців. Шану з неба полеглому пілоту віддала пара винищувачів MiG-29. Політ над процесією виконали бойові друзі Олексія.

Наказом Головнокомандувача Збройних сил України підполковни-

(Закінчення на стор. 14)

Трагедія у Полтаві

ПОЛТАВА. – 3 вересня російські війська завдали удару двома балістичними ракетами по Інституту зв'язку у Полтаві. Часовий проміжок між тривогою і прильотом ракет був настільки коротким, що застав людей в момент евакуації до бомбосховища, повідомили Президент Володимир Зеленський та Міністерство оборони.

„Рятувальні роботи зараз ще тривають – розбирають завали. Залучені всі служби. Станом на цей час кількість поранених – 271. Усім надається необхідна допомога. Я вдячний усім рятувальникам, лікарям, медичним сестрам, усім полтавцям, хто долучився до допомоги, здавав кров, хто підтримує. Відомо, що під завалами зруйнованої будівлі є люди. Робиться все, щоб урятувати якнайбільше життів. За наявною зараз інформацією, цей російський удар убив 51 людину“, – сказав В. Зеленський.

Завдяки швидкій та злагодженій

роботі 25 людей врятували, 11 з них дістали з-під завалів.

Місцева влада від 4 вересня оголосила триденну жалобу у Полтавській області, повідомив очільник обласної військової адміністрації Філіп Пронін.

„Я найрішучішим чином засуджую цю жорстоку атаку. Цей напад є трагічним нагадуванням про постійні та обурливі спроби Путіна зламати волю вільного народу. Але вже два з половиною роки народ України стоїть непохитно. І Сполучені Штати продовжуватимуть стояти разом з ним – в тому числі надаючи системи протиповітряної оборони і можливості, необхідні для захисту своєї країни. Не робіть помилок: Росія не переможе в цій війні. Переможе народ України. І в цей трагічний день, і кожного дня, Сполучені Штати стоять з ним“, – йдеться в заяві Президента США Джо Байдена стосовно російської ракетної атаки на Полтаву.

Радіо Свобода

Кадрові зміни в уряді України

КИЇВ. – До Верховної Ради надійшли заяви про відставку міністра з питань стратегічних галузей промисловості Олександра Камишіна, міністра юстиції Дениса Малюська, міністра захисту довкілля та природних ресурсів Руслана Стрільця та голова Фонду державного майна Віталія Ковалю.

Директор Національного антикорупційного бюро Семен Кривонос звільнив свого першого заступника Гізо Углаву за результатами проведеного службового розслідування.

2 вересня за рішенням наглядової ради „Укренерго“ було звільнено з посади очільника компанії Володимира Кудрицького. Виконувати обов'язки голови „Укренерго“ буде заступник голови правління Олексій Брехт.

Голова наглядової ради „Укренерго“ Данієль Доббені та її член Педер Андерсон подали заяви про дострокове припинення повноважень на тлі звільнення В. Кудрицького.

Верховна Рада підтримала відставку віцепрем'єр-міністра з питань

європейської та євроатлантичної інтеграції України Ольги Стефанішиної. Відставку підтримав 241 народний депутат.

Верховна Рада провалила голосування за відставку віцепрем'єр-міністра, міністерки з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України Ірини Верещук. За відставку проголосували 214 народних депутатів із необхідних 226.

4 вересня до Верховної Ради надійшов лист від Міністра закордонних справ Дмитра Кулеби з проханням про відставку. Комітет Верховної Ради з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва підтримав відставку Д. Кулеби. 5 вересня парламент звільнив його з посади.

Водночас Верховна Рада не підтримала відкликання народної депутатки Мар'яни Безуглої з посади заступниці голови Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки. Законодавчу ініціативу підтрима-

(Закінчення на стор. 7)

ХРОНІКА ВІЙНИ

Росія застосовує нову тактику ракетних ударів

• Російські окупанти в останні дні застосовують нову тактику ракетних ударів по території України. Ціль ворога може полягати в тому, щоб підвищувати градус ескалації. Росія здатна обстрілювати будь-який об'єкт на території України, незалежно від його типу або місця розташування. Запобігти ударам російських балістичних ракет можна лише шляхом побудови всеосяжної системи протиракетної оборони, особливо на сході та південному сході України. Для захисту від балістичних ракет необхідно використовувати системи ППО, такі як Patriot чи NASAMS, які ефективно протидіють цьому типу загрози.

Росіяни б'ють по центру міста в Полтаві, у Львові, в Сумах. Росія свідо обстрілює райони з густою житловою забудовою, центральні частини міст та соціальні об'єкти з метою спричинити шок серед населення.

• У ніч проти 2 вересня Росія запустила по Київщині, Сумщині та Харківщині балістичні, крилаті й зенітні керовані ракети, а також

кілька груп шахедів. Росіяни запустили по Україні 58 повітряних цілей: 35 ракет різних типів та 23 ударних БПЛА. Знищити вдалося дев'ять балістичних, 13 крилатих ракет, а також 20 БПЛА. Під час нічного обстрілу Києва сили ППО збили понад 10 крилатих ракет і 10 балістичних. Духовне управління мусульман Криму повідомило, що внаслідок атаки на Київ зазнала значних пошкоджень будівля ісламського культурного центру. Пролунали вибухи у Харкові та області, зруйновано Палац спорту та торговельний центр, 47 людей поранені. Удари по Харкову – вже другий за останні дні масований обстріл другого за величиною міста України.

• США близькі до домовленості про надання Україні крилатих ракет великої дальності, які можуть досягати глибини Росії, але Києву доведеться почекати кілька місяців, оскільки потрібно вирішити технічні питання перед будь-яким постачанням.

(Закінчення на стор. 7)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Діти пішли до підземної школи

ХАРКІВ. – 200 першокласників пішли до першої підземної школи, побудованої в Індустріальному районі. Загалом її відвідуватимуть у дві зміни 1,100 дітей. У школі обладнано кляси, ресурсну кімнату, заклад отримав сучасну комп'ютерну техніку, мультимедійні екрани, 3D-принтер. Загалом сформовано 50 класів. Уроки для наймолодших триватимуть по 35 хвилин. Три дні діти навчатимуться у підземній школі, два – дистанційно. За даними міського департаменту освіти, у Харкові фізично перебувають 53 тис. школярів (на 2 тис. більше, ніж у минулому навчальному році) та 75 відс. вчителів (на початку 2023 року цей показник становив 60 відс). Загалом у закладах загальної середньої освіти навчатимуться 102,5 тис. дітей, із них 5,5 тис. у метрополітені, підземній школі, протирадіаційних укриттях. У місті діють 480 навчальних закладів, зокрема 184 школи. (Укрінформ)

■ Жінки будуть водіями вантажівок

КИЇВ. – В Україні жінок безоплатно навчатимуть на водіїв-далекобійниць у Києві, Тернополі, Рівному і Хмельницькому. Заплановано навчання 100 жінок, які після завершення курсу отримають необхідну кваліфікацію та водійське посвідчення. Передбачено працевлаштування 80 випускниць у компаніях, що активно долучаються до проєкту. 10 компаній, що займаються перевезеннями, вже висловили готовність підтримати надати робочі місця для нових водійок вантажівок. (Українська правда)

■ Уряд повністю оплатить розмінування

КИЇВ. – Уряд збільшив компенсацію витрат аграріїв на майбутнє розмінування сільськогосподарських земель з 80 до 100 відс. Про це повідомляє пресслужба Міністерства економіки України. Участь у програмі компенсацій можуть брати фермери із деокупованих територій, де після обстеження підтверджена забрудненість вибухонебезпечними предметами. В серпні фермерам нарахували компенсації за придбання в липні сільгосптехніку та обладнання українського виробництва на 61.6 млн грн. (Економічна правда)

■ Відбір фільмів на премію „Оскар“

КИЇВ. – Український оскарівський комітет завершив прийом заявок для участі фільмів у відборі на 97-му премію „Оскар“ у категорії „Найкращий міжнародний повнометражний фільм“. У національному відборі візьмуть участь фільми „Будинок „Слово“. Нескінчений роман“ режисера Тараса Томенка, „Ла Палісіада“ режисера Філіпа Сотниченка, „Ми були рекрутами“ режисера Любомира Левицького, „Мирні люди“ режисерки Оксани Карпович. Засідання для визначення кандидата заплановане на 9 вересня. Стрічка „20 днів у Маріуполі“ режисера Мстислава Чернова здобула нагороду в категорії „Найкращий повнометражний документальний фільм“ на премії Septimius Awards у Нідерландах. (Укрінформ)

■ Конкурс для молодих діячів культури

КИЇВ. – Міністерство культури та інформаційної політики спільно із Державним агентством з питань мистецтв та мистецької освіти оголосили конкурс для молодих діячів культури на одержання щорічних грантів Президента України у 2025 році. У конкурсі можуть взяти участь письменники, майстри народного мистецтва, діячі в галузі театрального, музичного, циркового, образотворчого мистецтва віком від 14 до 35 років. Заявки приймаються до 1 листопада 2024 року. Усі матеріали можна подати в електронному або паперовому вигляді за адресою: 01001, Київ, вул. Бориса Грінченка, 1. Також можна скористатися електронними адресами: p.pashkova@arts.org.ua – для мистців з образотворчого мистецтва; o.hanzia@arts.org.ua – театрального мистецтва; g.gensitskyi@arts.org.ua – музичного мистецтва; a.komendant@arts.org.ua – для молодих письменників; o.ionova@arts.org.ua – для майстрів народного мистецтва; l.ivanova@arts.org.ua – для діячів у сфері циркового мистецтва. (Укрінформ)

10-ТА РІЧНИЦЯ ІЛОВАЙСЬКОЇ ТРАГЕДІЇ

День пам'яті захисників України

29 серпня в Україні вшанували пам'ять загиблих оборонців України.

День пам'яті захисників України запровадили у 2019 році, приурочивши його до роковин розстрілу російською армією 29 серпня 2014 року українських добровольців під Іловайськом у так званому „зеленому коридорі“.

Радіо Свобода записало інтерв'ю із тогочасним начальником Генштабу ЗСУ генералом Віктором Муженком і тогочасним командувачем сектора „Б“ генералом Русланом Хомчаком, а також звіти слідчих Військової прокуратури України та Управління верховного комісара ООН з прав людини.

За даними слідства 29 серпня 2014 року „за безпосередньою вказівкою та наказом командування Генерального штабу Збройних сил РФ російські військовослужбовці впритул розстріляли з важкого озброєння колони українських військових, разом із трьома полоненими російськими десантниками“.

У так званому „зеленому коридорі“, начебто організованому за наказом президента Росії Володимира Путіна для виходу українських бійців із оточення в районі Іловайська, того дня були вбиті 366 українських воїнів, 429 отримали поранення різного ступеня тяжкості, 300 потрапили у полон, Збройні сили України понесли значні втрати озброєння і військової техніки на суму майже 300 млн грн.

Вихід був запланований на 3-тю годину ночі, але (за поясненнями керівника сектора „Б“, з урахуванням, що не всі вчасно зібралися), вихід був перенесений на ранок.

У подальшому була досягнута домовленість керівництва сектору „Б“ з представниками Збройних сил РФ про вихід з технікою та зброєю. Переговори про умови виведення військ за дорученням керівника сектора „Б“ вів начальник розвідки оперативного командування „Південь“ полковник Олександр Штурко з офіцером підрозділу Повітряно-десантних військ ЗС РФ з позивним „Клен“, який, в свою чергу, спілкувався із керівництвом своєї військової частини.

Тогочасний керівник сектора „Б“ генерал Р. Хомчак розповів: „Інформація про вхід російських військових, про те, що вони намагаються оточити Іловайськ, надходила до керівництва АТО 23-24 числа. 25 серпня ми вже були оточені. Чому так довго ухвалювалося рішення „нагорі“ – я не знаю. Коли вже не було продовольства, води, можливості вивести поранених, коли вже в деяких військових з'являвся панічний настрій... Ми розуміли – або там буде братська могила, або треба ризикувати й ухвалювати якісь рішення. Тоді я ухвалив рішення, і ми пішли. Чому тоді не було ухвалене рішення запровадити воєнний стан? Чому тоді не було ухвалено політичних рішень і всього решта? Я на це відповісти не можу“.

Відповіді генерала В. Муженка, тогочасного начальника Генштабу ЗС України. на запитання Радіо Свобода (інтерв'ю 2019 року): „Я не знаю, які відбувалися перемовини в Києві на політичному рівні, але заява прозвучала від президента Російської федерації Путіна“.

Вони заявляють про „зелений коридор“, ми погоджуємося і узгоджуємо питання щодо можливості цього виходу. Потім ситуація змінюється і призводить до трагедії, яка трапилася вже 29 серпня. Була надія на те, що, дійсно, ніхто на такий злочин не піде. Це ж порушення всіх міжнародних правил і таке інше. Серйозне звинувачення, я думаю, що це буде предметом розгляду в міжнародному військовому трибуналі, саме дії по Іловайську“.

Тогочасний президент України Петро Порошенко коментував іловайські події в інтерв'ю „Українській правді“, оприлюдненому 1 серпня 2019 року:

„Коли ми говоримо про Іловайськ чи про Дебальцеве, дайте собі звіт, що там були тільки російські солдати. І скажіть правду про це суспільству... Якщо згадати, з чого ми почали, через що пройшли, і хтось буде мати сміливість сказати, що це є поразка, я точно з цим не погоджуся.“

(Закінчення на стор. 14)

Директор місії СКУ залишає посаду

КИЇВ. – Директор місії Світового конгресу українців (СКУ) в Україні Сергій Касянчук залишає свою посаду, щоб розпочати іншу важливу місію у країні. Він продовжить підтримувати обороноздатність України як керівник проєкту канадської програми сприяння реформам через технічну експертизу та передачу спроможностей, яку здійснює Міністерство національної оборони Канади.

Цей проєкт спрямований на надання необхідної експертної та технічної допомоги ключовим українським установам та агентствам у секторі оборо-

ни та безпеки.

С. Касянчук успішно очолював представництво СКУ в Україні протягом останніх 10 років і продовжить свою діяльність у СКУ на волонтерських засадах.

СКУ висловив щире подяку С. Касянчуку за його відданість і бажав йому подальших успіхів у новій ролі. Головою місії в Україні став відомий журналіст, громадський активіст, політик і дипломат Андрій Шевченко.

Укрінформ

Путін знову хоче переговори

МОСКВА. – Російський правитель Володимир Путін після нещодавньої заяви про те, що переговори з Україною „втратили свою актуальність“, раптом знову заговорив, що нібито ніколи не відмовлявся від перемовин.

Збройні сили України змогли вигнати окупантів з Київщини, Чернігівщини та Сумщини. І продовжують стримувати ворога на інших напрямках. Відчувши, що досягти перемоги не вдасться, Росія

почала просувати ідею нібито мирних переговорів, через які вона хоче залишити за собою всі окуповані території. Попри величезну кількість зброї і техніки російська армія несе великі втрати. А станом на 2 вересня окупанти не змогли досягти навіть найменшої стратегічної перемоги – виходу на кордони Донецької та Луганської областей. Україна витиснула війну на землю агресора.

Українська правда

Папа засудив масовані обстріли

РИМ. – Папа Римський Франциск під час зустрічі з прочанами 1 вересня засудив масовані обстріли Росією української інфраструктури.

„Я також постійно близький з мученицьким українським народом, який сильно постраждав від обстрілів. Окрім того, що вони спричинили

смерті та поранення, вони також залишили понад мільйон людей без електрики та води. Пам'ятаймо, що Бог завжди вислуховує голос невинних, Він не байдужий до їхніх страждань!“ – наголосив понтифік.

Укрінформ

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Ракетний удар по Львову

Посадник міста Андрій Садовий оприлюднив світлини про руйнування після атаки.

ЛьВІВ. – Удосвіта 4 вересня російські загарбники завдали ракетного удару по Львову. Внаслідок ударів РФ загинули семеро людей, 64 постраждали. У трьох медичних закладах перебувають 47 людей, які постраждали через нічну атаку ворога. Серед пацієнтів – восьмеро дітей. Медики борються за їхні життя.

Серед загиблих – ціла родина – мати і троє доньок. Тато – в реанімації. Мер Львова Андрій Садовий опублікував фото родини у своїх соцмережах. „Дружина Євгенія та троє їхніх доньок – Ярина, Дарина та Емілія – загинули у власному будинку“, – написав А. Садовий.

Дарина Базилевич була студенткою Українського католицького університету. Їй було 18 років. Її старша сестра Ярина Базилевич мала 21 рік. Вона працювала програмною менеджеркою офісу „Львів – Молодіжна столиця Європи 2025“. Батько родини, Ярослав Базилевич походить з роду Івана Франка. Він внук Зоряна Базилевича, племінника Ольги Франко (Білевич). „У центрі Європи Росія винищує українців цілими сім'ями“, –

З цілої сім'ї живим залишився лише чоловік.

написав А. Садовий.

Укрінформ, „BBC News Україна“

Надання гранту компанії „Велта“

Видобуток ільменітової руди на Бирзулівському родовищі.

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – Європейська програма Horizon оголосила про надання чотирирічного гранту розміром 7.3 млн євро у рамках конкурсу Resilient Value Chains 2024 проекту REPTiS (відповідальний видобуток і переробка титану та інших первинних сировинних матеріалів для забезпечення промислових ланцюгів вартості та стратегічних секторів ЕС), учасниками якого є українські компанії „Велта“ та „Велта РД Титан“. Про це повідомила пресслужба групи компаній.

Мета програми – продемонструвати вдосконалені рішення видобутку та переробки критичної сировини титану на всіх етапах ланцюжка створення вартості, починаючи з видобутку ільмені-

(Закінчення на стор. 13)

Українську газету читають на фронті

Михайло Михайлинин

КОЛОМІЯ. – Редакція єдиної інформаційної газети „Вільний голос“ зустрілася з читачами, провітряними, письменниками, коломийською громадою. На зустрічі говорили про важливу підтримку та виживання часопису в час війни. Газету творить голова Коломийської організації Національної спілки журналістів України Валентина Близнюк.

Має газета громадських кореспондентів та дописувачів з міста і району, адже одній людині нелегко справлятися з газетними справами, коли збільшилися податки і оплата за друкування часопису. Тож запровадили новий вид передплати – корпоративний, коли організації передплачують для працівників по 100 і більше газет.

(Закінчення на стор. 7)

Валентина Близнюк привезла газету воїнам.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Новий посол Польщі в Україні

КИЇВ. – Новий Посол Польщі Пьотр Лукасевич приступає до роботи в Україні. Він – 52-річний польський військовий і дипломат, який має військову освіту й упродовж своєї кар'єри займався безпековими питаннями. Зокрема, в 2004-2005 роках П. Лукасевич перебував у місії в Іраку, в 2006 році був заступником військового аташе у Пакистані, а з 2007 по 2010 рік був військовим аташе Польщі в Афганістані. Після звільнення з польської армії у званні полковника, впродовж 2012-2014 років був послом Польщі в Афганістані. (Укрінформ)

■ Затримали паліїв автівок

ХЕРСОН. – Поліцейські спільно зі Службою безпеки затримали групу з трьох осіб, які спалили щонайменше п'ять автівок військових ЗСУ у Херсоні, Миколаєві та Одесі. Уродженець Генічеська організовував знищення автівок українських захисників за вказівками російських спецслужб. До протиправної діяльності він залучив співмешканку, а також двох своїх знайомих. За кожне виконане „завдання“ фігуранти отримували гроші. Підпали знімали на відеокамеру. Нині підозрювані знаходяться під вартою. (Українська правда)

■ „Українську полицку“ мають 50 країн

КИЇВ. – Проєкт „Українська книжкова полицка“, який здійснюють під патронатом дружини Президента Олени Зеленської, охопив вже 50 країн. „Українська книжкова полицка“ відкрилася в Республіканській дитячій бібліотеці Азербайджану в Баку. Раніше „Українська книжкова полицка“ відкрилася в найбільшій книгозбірні Канади – Публічній бібліотеці Торонто, куди передали книги для дорослих і дітей. Також така полицка з'явилася у Центральній науковій бібліотеці латвійського міста Лієпая. Це вже п'ята книжкова полицка в Латвії. (Укрінформ)

■ Скандал з танцями на столах

РІВНЕ. – У соцмережах з'явилося відео, на якому зафільмована вечірка під час науково-практичної конференції на тему онкології за участю представників обласного протипухлинного центру Рівного. Учасники вечірки танцювали на столах. Відео опублікувала рівненська журналістка Ольга Підгорецька. Через скандал з танцями на столах написали заяви на звільнення керівник протипухлинного центру Григорій Максим'як та троє його заступників. Голова Рівненської обласної ради Андрій Карауш також підтвердив, що контракт припинений достроково за угодою сторін. Виконання обов'язків керівника наразі покладено на завідувача відділення цього підприємства Сергія Михайловського. У протипухлинному центрі буде сформована нова команда. (Укрінформ)

■ Переможці конкурсу „Кримський інжир“

КИЇВ. – Оголошили переможців та нагородили фіналістів п'ятого літературного конкурсу „Кримський інжир“. Жюрі отримало 141 роботу українською і кримськотатарською мовами від 133 авторів. Переможців оголошувала постійна представниця Президента в АРК Таміла Ташева. Переможницею у номінації „Проза про Крим українською мовою“ стала Джан Гуль із твором „Гірський чай“. У номінації „Проза кримськотатарською мовою“ перемогу здобув Мустафа Кіик із твором „Чекаючи на пороз“. Ада Єлагіна з добіркою віршів „Дай мені не прийти“ перемогла у номінації „Поезія про Крим українською мовою“, в кримськотатарській номінації – Мухтар Мухтаров. Muhtar Muhtarov „Tınçlıq yoq“. Серед відзначених – Аліє Кендже-Алі, Мустафа Османов, Мамуре Чабанова. Відзнаку „Слова свободи“, яка щороку вручається авторам творів, які є політ'язнями Росії, отримала Муміне Салієва, дружина політ'язня Сейрана Салієва, а відзнаку „За розвиток кримськотатарської літератури“ – Певат Зеті. Організатори вручили премію Наріману Джелялу, який виграв її ще у 2022 році, коли перебував у російському полоні. Торік лавреатами у спеціальній номінації стали кримські татари – політ'язні Наріман Джелялов, Сервер Мустафаєв і Ахтем Асан. (Укрінформ)

АМЕРИКА | СВІТ

■ Реакція Пентагону на трагедію Полтави

ВАШІНГТОН. – У Пентагоні не підтвердили, але й не спростували інформацію про ймовірність надання Україні крилатих ракет великої дальності кляси „повітря-земля” JASSM (Joint Air-to-Surface Standoff Missile). На зустрічі з репортерами 3 вересня пресовий секретар Департаменту оборони генерал-майор Пет Райдер сказав: „Я не маю нічого, щоб повідомити на цю тему”. Водночас, коментуючи атаку Росії на Полтаву того дня, він зазначив, що США продовжують працювати з міжнародною спільнотою над посиленням протиповітряної оборони України. Він додав, що також немає оголошень щодо змін політики США щодо ударів далекобійною зброєю по території вглиб Росії. Як повідомляла агенція новин „Ройтерс” із посиланням на власні джерела в уряді США, Вашингтон схиляється до надання Україні крилатих ракет великої дальності JASSM, які могли б досягти цілей у глибині Росії, але на їхнє отримання Києву доведеться чекати кілька місяців. Агенція додала, що відправлення JASSM в Україну може суттєво змінити стратегічну ситуацію на полі бою. А військові аналітики припустили, що надання JASSM, які є малопомітними для радарів противника, можуть вражати далі, ніж більшість інших ракет у теперішньому арсеналі ЗСУ. („Голос Америки”)

■ Високий оборонний бюджет Польщі

ВАРШАВА. – Польща, яка є ключовим союзником України, оголосила про рекордово високий оборонний бюджет на наступний рік. Прем'єр-міністр Дональд Туск повідомив на пресовій конференції 28 серпня, що країна виділить 48.5 млрд дол. (186 млрд злотих) на наступний рік на військові витрати. Він сказав, що новий бюджет є „щедрим”, але „немає дороги назад”. Бюджет становить понад 4 відс. ВВП країни. Польща є членом НАТО та ЄС. Через війну в сусідній Україні Польща передувє в НАТО та ЄС у видатках на оборону і планує великі закупівлі військового спорядження в США, Південній Кореї та інших країнах. („Newsweek”)

■ Обмежені спроможності Росії

ПРАГА. – Колишній посол США до НАТО сказав, що атака України на Курськ виявила „обмежені спроможності” Росії. Виступаючи на безпековій конференції в Празі 31 серпня, Курт Волкер, колишній спеціальний представник Державного департаменту з питань України сказав, що це вказує, що Росія не може атакувати й боронитися одночасно. Він додав, що Росія „мусить пересувати війська з України, щоб боронити Росію”, і що це є „щось, що ми повинні використати, щоб ударити їх далекобійними системами, коли вони рухаються”. Виступаючи 28 серпня на Вершинній зустрічі в справах розвідки й національної безпеки в Бетезді, Мериленд, заступник директора Центрального розвідувального управління (CIA) Дейвід Коген сказав, що російські сили матимуть „важку боротьбу”, якщо хочуть відібрати Курськ. К. Волкер додав, що успішна атака України в Курську „демонструє, що Росія є на межі своїх спроможностей”. Аналітики Інституту вивчення війни (ISW) також ствердили це, кажучи, що атаки України на Росію впливають на всі сектори поля бою. („Business Insider”)

■ Помічниця губернатора була агентом Китаю

НЮ-ЙОРК. – Колишня помічниця губернаторки стейту Нью-Йорк Кеті Гокул була таємним агентом комуністичного Китаю. Це заявили федеральні прокурори в Брукліні 3 вересня. 41-літня Лінда Сун була заарештована, а її чоловік Крис Гу також постане перед судом. Працюючи для стейтового уряду, Л. Сун заблокувала представникам тайванського уряду доступ до стейтових урядовців. Також старалася, щоб стейтовий високопосадовець відвідав Китай. Взамін представники китайського уряду посприяли трансакціями мільйонів доларів для К. Гу, який вів бізнесову діяльність у Китаї. Адвокати для Л. Сун і К. Гу не мали коментарів для ЗМІ. („Reuters”)

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Товариство політв'язнів купило дрони

Олександр Вівчарик

У червні цього року у Львові відбувся 14-ий збір Всеукраїнського товариства політв'язнів і репресованих. На зборі головою став колишній міський голова Дрогобича Мирослав Глубіш, його заступниками – голова Дніпровської організації Іван Дремлюга, доктор технічних наук, професор Лев Глухівський, освітянка Ореслава Хомик та голова Черкаської організації Анатолій Василенко.

Товариство зі згоди регіональних організацій віддало власні кошти на придбання двох безпілотних апаратів Mavic 3T Enterprise для фронту. Загальна їхня вартість склала 350 тис. грн. Безпілотники вже доставлені на фронт.

Керівники Всеукраїнського товариства політв'язнів з безпілотниками для ЗСУ. (Фото: Ореслава Хомик)

Вистава одного актора про біль війни

Волонтери збирають пожертви перед виставою. (Фото: Олександр Костирко)

Олександр Костирко

ЧЕРКАСИ. – 20 серпня в Будинку культури ім. Івана Кулика відбулась незвичайна документальна театралізована вистава „Народжені для війни”. Вона поєднала історії про реальне життя на фронті зі стилістикою театрального мистецтва. Справжні історії військових, що зараз на фронті зі сцени переповідав професійний актор, заслужений артист України Євген Авдеєнко – справжній воїн. Він з першого дня повномасштабної війни став на захист Батьківщини зі зброєю в руках.

Він розповідав, як живуть, кохають, втрачають і жартують на війні. Про героїзм у простих речах та силу людського духу.

„Народжені для війни” – це як чорний гумор, кохання та самотність, небезпечні пригоди. Це як реальна казка для дорослих, яку після перегляду хочеться переповісти друзям і знайомим.

Режисер-постановник спектаклю Анатолій Нейолов вдало поєднав документалістику з теа-

тральним мистецтвом, створивши виставу, яка не залишає байдужим нікого. Це не просто спектакль, а сповідь, яка торкається найглибших струн душі.

Після перегляду вистави глядачі ділилися своїми враженнями. Ярослав розповів, що він був приємно вражений несподіваним поєднанням легендарної, бойової штурмової бригади і театру. Ця вистава буде зрозуміла всім українцям, які прожили початок війни, де на першому місці, попри біль, піт, кров та смерті все ж таки залишаються всім.

А Юрій каже, що, переглянувши виставу, розумієш, що справжня сила полягає не лише в зброї, а й у словах і почуттях. Вистава показує важливість братерства і людяності на війні. Є. Авдеєнко – справжній майстер своєї справи. Можна від душі посміятися і поплакати. Цілий спектр емоцій і відчуттів. На сцені один актор і ці історії не просто розказані, а прожиті.

Актор протягом серпня показав виставу в багатьох містах України. Всі зароблені під час показів кошти будуть перераховані на закриття потреб Третьої окремої штурмової бригади.

Зустріч Євгена Авдеєнка з глядачами після вистави.

Насильство в родині не припиняється

Михайло Михайлинин

ТЕРНОПІЛЬ. – 19 серпня поліцейські Тернопільщини затримали мешканку Кременецького району за нанесення тяжких тілесних ушкоджень. Під час сімейного скандалу, дружина кухонним ножом завдала смертельного поранення своєму чоловіку. Вона сказала, що боронила від його знущань.

З початку цього року тернопільські поліцейські склали понад 3,600 адміністративних протоколів за вчинення домашнього насильства. Прикро, коли в родині трапляються такі ганебні випадки, від яких страждають дорослі і діти. Через жорстоке поводження в родині, на профілактичному обліку поліції перебуває 1,499 правопорушників. Слідчі поліції розпочали 123 кримінальні провадження за вчинення домашнього насильства, більшу частину з яких вже скеровано до суду.

За вчинення постійного фізичного насильства щодо дружини, мешканцеві Чортківського району загрожує до двох років позбавлення волі.

Насильник влаштовував сварки і наніс тілесні ушкодження.

Раніше телепрограма „Стосується кожного” розповідала про багатодітну родину з Бережанщини. Мама Васирина по телебаченню зі сльозами говорила, що чоловік напивається, б'є її, а вона мусить втікати і ховатися від нього. І все це відбувалося на очах малих дітей, які були позбавлені дитячої радості і повноцінного життя. Також у 2022 році суд оштрафував священика з Тернопільщини за насильство в родині, він виганяв з дому та обзивав свого сина, влаштовував сварки з дружиною та її матір'ю. Після багатьох років сімейного життя, через скандали подружжя розлучилося.

На Тернопіллі надаються соціальні послуги і тимчасове проживання людям, які опинилися у складних життєвих обставинах, зокрема, потерпілим від домашнього насильства. У територіальних громадах за державні кошти 2 млн грн створені мережі спеціалізованих служб підтримки постраждалих людей, діють мобільні бригади соціально-психологічної допомоги.

УКРАЇНСТВО У СВІТІ

Рада Європи оголошує конкурс

БРЮСЕЛЬ. – У рамках програми для дітей та молоді з усієї Європи, які прагнуть глибше пізнати спадщину свого народу і презентувати її світові, оголошується конкурс Young European Heritage Makers. Цьогоріч тема конкурсу: „Спадщина маршрутів, мереж і зв'язків“. Учасникам пропонується дослідити різні способи взаємозв'язку європейської спадщини через історичні торгові шляхи, культурні мережі чи сучасні цифрові зв'язки.

Переможці конкурсу візьмуть участь у кульмінаційному заході – виставці проєктів у Палаці Європи у французькому Страсбурзі.

Завдання конкурсу: збирати досвід та історії про те, як діти та молодь розуміють європейський

вимір своєї місцевої спадщини як матеріальної (пам'ятники та будівлі, особливості природного ландшафту), так і нематеріальної (танці, пісні чи місцеві культурні традиції, які практикує громада учасника конкурсу). Подати заявку можна до 31 грудня 2024 року.

Детальніше з умовами конкурсу можна ознайомитися на сайті Міністерства культури та інформаційної політики, яке спільно з Державним агентством з питань мистецтв та мистецької освіти оголосило конкурс для молодих діячів культури на одержання щорічних грантів Президента України у 2025 році.

Укрінформ

Вручено найвищу нагороду СКУ

МЕЛЬБУРН. – Під час відзначення 33-ої річниці відновлення Незалежності України в Австралії відбулося урочисте вручення найвищої нагороди Світового конгресу українців (СКУ) – медалі святого Володимира. Нагороду отримали президентка „Української громади Вікторії“ Тетяна Захаряк, колишній голова „Української громади штату Вікторія“ Михайло Моравський та професор Марко Павлишин. До заходу долучилися, зокрема, фінансовий директор Союзу українських організа-

цій Австралії (СУОА) Ярема Полатайко, співголова СУОА та член СКУ Катерина Аргіру, президентка „Української громади Вікторії“ Т. Захаряк та депутат австралійського парламенту, помічник міністра з питань громадянства та багатокультурних справ Австралії Джуліян Гилл. Медалю святого Володимира – найвища нагорода СКУ, якою відзначають за особливий вклад у розбудову українського життя в діаспорі й розбудову України.

Укрінформ

Фотовиставка “Світанок” у Канаді

ТОРОНТО. – На найбільшому фестивалі Канади відкрилася фотовиставка “Світанок” про українських дітей під час війни.

На фотовиставці представлені роботи відомого українського фотографа Юрія Білака – 30 фотографій дітей із Бучі, Ірпеня, Маріуполя, Гостомеля, Бородянки, Чернігова, Ягідного та інших міст й сіл.

„Привезти цю виставку до Торонто було важливо з огляду на зусилля, яких Україна, Канада та інші країни докладають у рамках роботи міжнародної коаліції за повернення українських дітей – однієї із ключових складових Мирної формули Президента Зеленського“, – зауважив Генеральний консул України в Торонто Олег Ніколенко.

Укрінформ

СПОРТ

Україна на Паралімпіаді

ПАРИЖ. – За підсумками п'ятого змагального дня паризької Паралімпіади-2024 збірна Україна виграла ще вісім нагород. Дві з них – золоті. Денис Остапченко став чемпіоном в плаванні, а Ігор Цветов – у бігу на 100 м в легкій атлетиці. Золоті медалі здобули Олександр Комаров – плавання на дистанції 100 метрів вільним стилем; Михайло Сербін – плавання на дистанції 100 метрів на спині; Оксана Зубковська – стрибки в довжину. „Срібло“ мають Андрій Трусів (плавання, 400 м, вільний стиль), Ілля Яременко (плавання, 50 м,

вільний стиль); „бронзу“ – Сергій Паламарчук (плавання, 50 м, на спині), Олексій Вірченко (плавання, 50 м, вільний стиль), Олександр Литвиненко (легка атлетика, стрибки у довжину), Зоя Овсій (легка атлетика, метання диска).

У доробку команди – 35 нагород (5 золотих, 12 срібних, 18 бронзових). Це п'ятий найкращий результат за кількістю медалей. Лідером медального заліку залишається Китай, який вже виборов 87 медалей (43 золоті).

Укрінформ

507 учасників всеукраїнського забігу

Олександр Костирко

ЧЕРКАСИ. – 31 серпня 507 учасників долучилися до всеукраїнського забігу „Шаную воїнів, біжу за героїв України“. Учасники долали дистанцію у два кілометри.

Такий забіг у Черкасах відбувся вчетверте, розповіла організаторка заходу, директорка Черкаського обласного центру фізичного здоров'я населення „Спорт для всіх“ Марія Шелест: „Йдеться не лише про спорт, а про вшанування полеглих воїнів. Кожен учасник отримав реєстраційний номер, у якому зазначене ім'я загиблого воїна з Черкаської області. Тобто

Всеукраїнський забіг „Шаную воїнів, біжу за героїв України“ в Черкасах. (Фото: Олександр Костирко)

(Закінчення на стор. 7)

АМЕРИКА | СВІТ

■ Немає можливості Екзархату УПЦ МП

СТАМБУЛ. – Вселенський Патріярх Варфоломій заперечив можливість створення Екзархату Константинопольського патріярхату для Української православної церкви Московського патріярхату. Український уряд заборонив цю церкву 20 серпня, вказуючи на її центр в столиці країни-агресора. Патріярх Варфоломій сказав це під час зустрічі у Стамбулі з предстоятелем Православної церкви України Митрополитом Епіфанієм. Присутнім на зустрічі був Заступник голови Департаменту зовнішніх церковних зв'язків ПЦУ Архієпископ Євстратій Зоря, який розповів про це 23 серпня українському інтернет-виданню „Главком“. („Religious Information Service of Ukraine“)

■ Заарештовано російського генерала

МОСКВА. – Російські державні ЗМІ повідомили 2 вересня про арешт генерал-майора Валерія Мумінджанова, який грав ключову роль у війні президента Володимира Путіна в Україні. Його звинувачують у взятті хабарів – 20 млн рублів (220 тис. дол.) від постачальників одностроїв для Міністерства оборони. Він був заступником голови Головного управління будівництва військ і засобів при Міністерстві оборони. Він також був заступником командира Ленінградської військової округи, яка була переорганізована цього року у відповідь на вступ Фінляндії та Швеції до НАТО після вторгнення Росії в Україну. В. Мумінджанов може бути засудженим до 15 років ув'язнення. („Newsweek“)

■ Віце-президент Ірану пішов у відставку

ТЕГРАН. – Віце-президент Ірану Магомед Джавад Заріф оголосив свою відставку 11 серпня, лише через 11 днів після того, як вступив на посаду. Він сказав, що не є задоволений своєю роботою і не зміг виправдати сподівань. Він натякнув, що причиною його рішення був вибір міністрів до нового кабінету президента Масуда Пезешкіяна. 19 номінованих міністрів не були йому до вподоби. М. Заріф близько співпрацював з президентом під час президентської кампанії. Він є популярним поміркованим політиком і відіграв ключову роль у виборі президента. У 2017-2021 роках він був головним дипломатом країни й зумів завершити міжнародний ядерний договір з шістьма світовими потугами. М. Пезешкіян надіявся, що зможе відновити переговори щодо скасування санкцій, які паралізують економіку країни. („Deutsche Presse-Agentur“)

■ Російські найманці покинули країну

ВАКАДУґУ, Буркіна Фасо. – Атаки України на територію Росії підірвали пляни російських найманців у Буркіна Фасо, західноафриканській країні, яка має 21 млн населення і від січня 2022 року знаходиться під пануванням військової хунти. В інтерв'ю від 30 серпня для Французької пресової агенції Віктор Єрмолаєв, командир парамілітарної групи „Ведмеді“ (відома на Заході як Ведмежа бригада) сказав, що багато бойовиків повернулися до Росії. Західні аналітики кажуть, що вони є близько пов'язаними з російською державою, а їхнім завданням в Буркіна Фасо було забезпечувати безпеку провідників хунти. Достовірні західні джерела кажуть, що приблизно 100 бойовиків повернулися до Росії. Низка військових переворотів у західній Африці спричинила стрімке зростання впливу Росії в регіоні, де російські найманці підтримують нові режими в Малі, Буркіна Фасо й Нігері. Хунта вигнала з країни війська й дипломатів Франції, яка в минулому панувала тут. У червні африканські дипломатичні джерела сказали агенції, що „дві ротації літаків з російськими інструкторами“ прибули в країну з сусідньої Малі. („AFP“)

На Росію чекає економічна катастрофа

Розпочавши війну, Росія в промисловості розпочала реконверсію, тобто переведення економіки на військові рейки. Населення радіє і вітає війну – промисловість працює на повну силу, тому сталося ніби зростання добробуту громадян. Але після війни у житті кожної країни завжди починається протилежний процес – конверсія, тобто повернення до мирної економіки. Підприємства оборонного комплексу мають замість зброї, непотрібні в цивільній економіці, виходити на ринок з товарами для людей.

Конверсія неминуха після будь-якої війни. У США післявоєнна конверсія пройшла досить добре: за три роки американська військова промисловість досить швидко трансформувалася і почала працювати на загальносвітовий цивільний ринок, і з цього моменту почалося величезне піднесення економіки. Тобто для успішної конверсії були потрібні дві умови: ринок збуту і господарська гнучкість.

В СРСР усе було державне. Тому держава випускала масу незабезпечених грошей і за рахунок цього фінансувало все, що було потрібно. У людей було багато заощаджень на рахунках у банках, грошові кошти населення на 1 жовтня 1991 року становили 865 млрд рублів. А товари купити на ці гроші було неможливо: товарні запаси в жовтні 1991 року становили 14 копійок на 1 рубль грошових коштів. Це створювало загрозу для стабільності її економіки. Держава зажадала від військових підприємств ринок наситити новими товарами. Вирішили провести конверсію військових виробництв, щоб вони допомагали цивільним заводам випускати більше товарів. Але з'ясувалося, що цивільної промисловості практично немає, вона майже вся працює на виробництво зброї.

В оборонному комплексі сучасної Росії є лише деяка кількість приватних підприємств, а більшість – державні. Займатися цивільними товарами складно, тому оборонно-промисловий комплекс жив перед війною важко, обсяги виробництва були невеликі. З початком війни оборонцям дали багато грошей, вони піднялися. Відновилися величезні військові потужності і різко зросла чисельність людей, зайнятих в оборонно-промисловому комплексі. Від цивільних підприємств теж зажадали, щоб вони почали випускати військову продукцію, тобто виникла мобілізаційна економіка. Нічого не вийшло. Для реконверсії потрібні сучасні технологи, інженери. Їх в Росії немає. Припинилося зростання промислового виробництва навіть в оборонці. Людей не вистачає. У результаті розкручується інфляційна спіраль: треба підвищувати зарплату, але тоді зростають витрати, через це треба підвищувати ціни, а це знижує купівельну спроможність підвищеної зарплати, люди вимагають нового підвищення. Почнуть виникати зони соціального лиха. Це все попереду.

Наразі усе, що пов'язано з конверсією, впирається в ємність ринку для збуту продукції. Щоб промисловість була конкурентоспроможною, треба працювати на світовий ринок. В Росії, відрізаний санкціями від світової економіки, взагалі крихітний ринок. З експортом зброї погано, а про цивільну несировинну продукцію і говорити нічого. Експорт озброєнь Росії в 2019-2023 роках скоротився на 53 відс. в порівнянні з попереднім п'ятирічним періодом. Ситуація гірша, ніж в СРСР, бо в той час саме у виробництві зброї були хороші технологічні школи і культури, залишався інтелектуальний запас, успадкований від Російської імперії, працювало покоління, яке отримало гарну освіту ще до революції. В СРСР, наприклад, до 1941 року була потужна авіаційна промисловість. А що зроблено було в російському авіобудуванні за останні десятиліття? Які нові конструкторські школи з'явилися за 25 років? Які літаки масово піднялися в повітря?

Мир, припинення війни – це для російського оборонного комплексу провал у злиднях. Пережити ще одну конверсію Росія не зможе, потрібні будуть гроші, а їх знову не буде. Гроші заберуть у приватного бізнесу і у населення. Плюс інфляція, плюс девальвація. Будуть (і вже є) талони на цукор, борошно, горілку, так звані „продовольчі замовлення“ на підприємствах, аби сім'ю можна було нагодувати. Люди житимуть погано і коротко, але масово ніхто емігрувати не стане, тому що російські люди дуже інерційні, малорухливі. Вони виживатимуть, як виживали люди в СРСР. Росія війною загнала себе в біду. Путін змушений продовжувати свою безпричинну війну, але це з точки зору історичного досвіду – шлях до загибелі.

ПОСТАТІ

Ярослав Січинський жив Україною

До 130-річчя від дня народження

Анатолій Трембіцький

Українсько-американський архітектор, культурний та громадський діяч, син Володимира Січинського і внук Євфимія Січинського, Ярослав Січинський (1924-2015) народився у Празі, закінчив чеську реальну школу, а потім ще два роки навчався в Українській реальній гімназії (Модржани), де склав матуру. 8 серпня 1944 року його, як українця, німецькі окупанти вивезли на примусову роботу до виправно-трудового табору в Равенсбурзі, де він працював на фабриці до 1945 року. Записався на студії архітектури в Технічний університет Дармштадта. Однак після трьох років університетських студій йому не вистачило лише одного семестру, щоб завершити навчання, адже родина 15 квітня 1949 року на американському кораблі відплила до США. 26 квітня їх у порту зустріли Оксана і Вікентій Шандори та прихистили в своєму помешканні у Елізабеті.

Без знання англійської мови Ярослав був змушений перебиватися випадковими заробітками. У Патерсоні влаштувався на фабрику, яка виробляла різні приладдя з нержавіючої бляхи. Вечорами, разом із мамою і старшою сестрою Оксаною, ходив до школи вчити англійську мову.

7 липня 1951 року одружився з уродженкою Кам'янця-Подільського й переїхав у Нью-Йорк. На сімейній раді було прийнято рішення щодо завершення ним архітектурної освіти на факультеті архітектури Колумбійського університету ще й тому, що навчання відбувалося у вечірні години.

Після завершення університетських студій став практикуючим архітектором у багатьох архітектурних бюро над різними проектами. Спочатку, спільно з батьком, працював над проектами храмових споруд та їхніми інтер'єрами. У травні 1965 року склав іспити та отримав дип-

Ярослав Січинський (1970-ті роки)

лом-ліцензію архітектора у штатах Нью-Йорк і Нью-Джерсі.

Мешкав у Кергонксоні, Нью-Йорк, і працював у великій архітектурній фірмі завідувачем відділу з проектування споруд соціально-культурного призначення. Серед них був проєкт будівлі для працівників українського відпочинково-культурного комплексу „Союзівка“ Українського народно-го союзу в Кергонксоні.

Я. Січинський створив 20 проєктів малих архітектурних форм великої художньої вартості, зокрема, за його проєктами на цвинтарі св. Андрія Первозванного у Савт Бавнд-Бруку встановлено пам'ятники двоюрідній сестрі батька Олені Чехівській, на могилі батьків Володимира Січинського і Михайлини Січинської (Орисік). Визнанням професіоналізму та мистецьких здобутків стала участь у журі конкурсу „Головна пластова булава“ на проєкт надгробного пам'ятника основоположнику й організатору Пласту, українському галицькому педагогу, доктору біологічних наук, професору Олександру Тисовському у Відні (Австрія, 1969).

Я. Січинський став співорганізатором

(Закінчення на стор. 7)

Соборна церква св. Софії і Народний дім у Монреалі, Канада. Автори проєкту – Володимир і Ярослав Січинські.

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Андрій Нинка

Редактор: Левко Хмельковський

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата:

\$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення

☎ (973) 292-9800 x 3040 • Fax (973) 644-9510

Володимир Гончарик

E-mail advertising@ukrweekly.com

Передплата

☎ (973) 292-9800 x 3040

Володимир Гончарик

E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або його видавця.

Ярослав Січинський...

(Закінчення зі стор. 6)

ром утворення 28 травня 1966 року Організаційного комітету при УВАН, який мав на меті гідно відзначити 900-ліття Кам'янця-Подільського. Було розроблено програму, яка передбачала проведення низки заходів та оприлюднення наукових доповідей.

Оргкомітет продовжував свою діяльність і після завершення святкувань. Було утворено Кабінет дослідження Поділля ім. проф. о. Ю. Січинського при історичній секції УВАН та затверджено його керівником Я. Січинського.

Безпосередньо Я. Січинський майже не займався науковою діяльністю, однак зробив внесок у збереження наукової спадщини свого батька: створив родоводи родини Січинських-Січинських та родини Чехівських; уклав хронологічний життєпис матері Михайлини Січинської, зібрав і зберіг родинний архів зі світлинами й оригіналами майже всіх архітектурних проєктів храмових споруд і пам'яток сакрального мистецтва, своїх і батька. Упорядкував і подарував бібліотеці Українського наукового інституту Гарвардського університету майже всю книгозбірню (300 монографій, каталогів і серійних публікацій), рукописну спадщину й більшість архіву батька. Однак, після смерті Я. Січинського досі невідома доля частини родинного архіву Січинських.

Починався Я. Січинський і до творення української національної бібліографії: уклав список членів Української республіканської капелі, яка 1919 року виїхала з України в концертне турне по країнах Західної Європи.

Вагомий внесок зробив Я. Січин-

ський і в історичну біографістику, хоча й не опублікував свої здобутки, всі його творчі надбання так і залишилися у рукописах. Зібрав цінні відомості про життєві шляхи й діяльність багатьох знаних суспільно-просвітницьких діячів.

Упродовж свого життя Я. Січинський створив майже сотню різних ескізів малих архітектурних форм та внутрішнього убранства храмів великої художньої вартости.

Не забував Я. Січинський і про батьківщину свого батька і діда щодо дослідження, збереження та реставрації Кам'янець-Подільської фортеці, у складі археологічної експедиції взяв активну участь у дослідженнях будівель в Старому місті. У вересні 1994 року брав участь у міжнародній науково-практичній конференції „Духовні витоки Поділля: творці історії краю“, присвяченій 100-річчю від дня народження В. Січинського, на якій виступив із доповіддю „Слово про батька“. Взяв участь в урочистому відкритті надгробного пам'ятника роботи талановитого подільського мистця Бориса Негоди на могилі свого діда Євфимія Січинського у Кам'янці-Подільському. Відвідав батьківщину предків у селі Мазники, передав Хмельницькій обласній універсальній науковій бібліотеці деякі праці і спомини батька В. Січинського.

Важко захворівши, перебрався з Кергонкса, Н.І., до сина Андрія у штат Джорджія. Навчився працювати на комп'ютері, а 5 квітня 2010 року надрукував і надіслав свій „перший лист українською мовою“ до Анатолія Трембіцького.

Відійшов у вічність Я. Січинський 29 серпня 2015 року в Атланті, проживши 91 рік. Похований 8 вересня біля своїх батьків на цвинтарі при Церкві-Пам'ятнику св. Андрія у Савт Бавнд-Бруку.

Газета започаткувала проєкт „Нескорені“, в якому розповідає про долі біженців, які найбільше постраждали через війну.

Завдяки волонтерам редакторка газети побувала у Бородянці, на Київщині та Донеччині, зустрічалася з людьми, які пережили окупацію, з воїнами на передовій. Редакція співпрацює з легендарною 10-ою гірсько-штурмовою бригадою „Едельвейс“.

Війна змусила їх сім місяців пробути в окупації. Нині ж вважають своїм обов'язком долучитися до пам'ятного заходу.

Бігла за загиблих воїнів і Вікторія Охріменко: „Ми бігли за двох дуже близьких людей для нашої сім'ї – це однокласники наших батьків Юрій Марчевський і Леонід Даценко“. Вікторія бігла із сином. Її чоловік нині обороняє країну.

Нацгвардієць Анатолій Турчак каже: сьогодні він – один із найстарших учасників. Йому 53 роки. „Усіх об'єднала спільна мета – через спорт розповісти історії наших полеглих воїнів, – зауважив він.

„Цей захід укотре підтвердив, що ми сильні завдяки тій об'єднавчій енергії, яка робить нас не просто спільнотою, а нацією переможців. Бо українці не здаються, підтримують один одного, борються, пам'ятають і шанують своїх героїв“, – зазначив керівник обласної військової адміністрації Ігор Табурець.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Папа Франциск став загадкою

Аскольд Лозинський

Папа Франциск став загадкою. Його відсутність людяности до багатостраждального народу України, особливо в час великої небезпеки для нього, і дивна прихильність до російської історії та її злочинних лідерів дуже тривожать.

Російська або українська (як зараз вона називає себе в Україні) православна церква, що належить до Московського патріархату, є витвором Йосифа Сталіна. Це – не релігійна установа, а агентура кремлівських спецслужб. Московська церква фактично була встановлена в Україні для створення хибного враження та альтернативи ліквідованим українським християнським церквам.

Навіть після проголошення незалежності України Московська церква в Україні ніколи не реєструвалася як іноземний агент. Цього само по собі було достатньо, щоб її заборонили в Україні, а її керівництво притягнули до суду. Це не сталося тільки через українську толерантність, а може і слабкість. Ми добрі люди, а тим часом обидві українські лаври понад 30 років є в руках Москви.

Чи знайомий Папа Франциск з історією? Чесно кажучи, не дуже. Але він має радників. Ватиканські новини повідомили: „У своїх словах після недільного Ангела Господнього Папа Франциск висловлює побоювання щодо рішення Києва заборонити православну церкву, пов'язану з Московським патріархатом. Він закликає: „Нехай жодна християнська церква не буде скасована прямо чи опосередковано“.

Можливо, проблема в католицькій концепції папської непогрішності? Жодна людина не є непогрішною, тим більше, коли не має освіти в

інших питаннях, крім теології, таких як історія та політика. Звіт Vatican News завершується словами: „Ваш внесок у велику місію. Підтримайте нас, щоб ми донесли слова Папи до кожного дому“.

Слова Папи Римського прозвучали через день після того, як Верховна Рада ухвалила підписаний Президентом закон про заборону Православної церкви Московського патріархату в Україні. Законодавство стало результатом щонайменше річної активної дискусії між парламентом та українським суспільством щодо належності та навіть конституційності такого законодавства. Під час війни було порушено багато кримінальних справ проти ієрархії Церкви за державну зраду – серед інших злочинів. Терпіння і толерантність як української влади, так і суспільства були взірцевими і надмірними.

Під час обговорення церква Московського патріархату в Україні звернулася до Вселенського православного патріарха з проханням надати церкві легітимність. Лише за кілька днів до закону представники легітимної Православної церкви України під керівництвом Митрополита Феофанія зустрілися із Вселенським патріархом, який однозначно заявив, що не буде легітимізувати Московську церкву в Україні.

Рішення Вселенського патріарха, Верховної Ради України і Президента України викликало обурення в Кремлі. У Кремлі наразі не коментують засудження Папи Римського.

Вселенська католицька церква і її представник на землі Папа Римський Франциск і військовий злочинець за ордером Міжнародного кримінального суду за викрадення дітей Володимир Путін знову говорять в один голос.

Росія застосовує...

(Закінчення зі стор. 1)

• Командувач Сухопутних військ ЗСУ Олександр Павлюк взяв участь у закритому 10 форумі командувачів Сухопутних військ Європейських держав (CELF) у Німеччині, під час якого поінформував про застосування сучасних технологій в боях високої інтенсивності.

• Уночі 3 вересня сили ППО знищили 27 російських „Шахедів“, ще шість локаційно втрачені, два російські безпілотники полетіли в напрямку Белгородської області РФ і тимчасово захопленої частини Донецької області.

• Росіяни знову пошкодили лінію живлення на Запорізькій АЕС. Наразі ЗАЕС з'єднана з українською енергосистемою лише однією лінією електропередачі.

• Ворог вдарив ракетою по готелю у Запоріжжі, двоє загиблих, у тому числі восьмирічний хлопчик, ще шестеро людей постраждали. Росіяни вдарили по Макаровому на Харківщині, загинула жінка, є поранений. У двох селах на захопленій росіянами частині Луганщини вигоріли цілі вулиці, є загиблі.

• Україна під час повномасштабної війни зазнала більш як 600 кібератак – це п'ята частина від усіх кібератак у світі.

Укрінформ, „BBC News Україна“

Українську газету...

(Закінчення зі стор. 3)

Коломийську газету читають на передовій, в притулках для біженців і військових шпиталях, навчальних закладах, волонтерських центрах. Редакція разом з благодійниками видала книгу „Допоки живе пам'ять“ – про репресоване дитинство краян, яких вивозили в Сибір.

507 учасників...

(Закінчення зі стор. 5)

кожен біг за людину, яка віддала своє життя за Україну“.

Учасників розподілили за віковими категоріями: були дві дитячі вікові категорії, професійні спортсмени та аматори, ветерани війни, військовослужбовці та працівники сектору безпеки і оборони. Брат загиблого військового Дмитро Поляков прийшов подолати дистанцію у два кілометри разом із дружиною та сином.

„Ми бігли за мого рідного брата, який загинув на війні в 2023 році. Він захищав Київщину, Київ, Харківщину, але вже коли поїхав на Донеччину, війна його забрала“, – розповів він.

Учасник забігу Андрій Лавренко зазначив: коли біг разом із друзями, то відчував, що їхній загиблий знайомий Євген Саража поруч.

Корейці Джон Джемін та Олена Лім переїхали до Черкас з Мелітополя.

Кадрові зміни...

(Закінчення зі стор. 1)

ли всього 205 народних депутатів з 226 необхідних.

Голова фракції „Слуга народу“ Давид Арахамія анонсував на 4 вересня день звільнень. За його словами, понад 50 відс. Кабінету міністрів зазнає змін.

Президент Володимир Зеленський підтвердив, що в Україні розпочалися кадрові зміни в уряді та Офісі пре-

зидента. Ці зміни відбуваються на тлі підготовки до „надзвичайно важливої осені“ для України.

В. Зеленський зазначає про необхідність збільшити взаємодію між центральною владою та громадами, а також підготувати країну до зимового сезону. До того ж триває робота над досягненням ще кращих результатів в оборонному виробництві, щоб мати змогу залучати інвестиції партнерів в українські стратегічні галузі промисловості.

Укрінформ

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Подарували малятам свято

Олександр Вівчарик

СМІЛА, Черкаська область. – 30 серпня близько сотні смілянських першоклясників були запрошені на свято до церкви „Блага вість”. Головним організатором таких заходів вже більше 20 років є Смілянський центр соціальних служб на чолі з його незмінною керівницею Інгою Гончаренко, а їхнім постійним партнером усі ці роки є церква Повного Євангелія „Блага вість” і пастор Олек-

сандр Коваленко. Одним зі спонзорів цього річного заходу став благодійний фонд зі США „American Ukrainian Aid Foundation”, чий представник завітав на торжество з щедрими подарунками.

Організатори подбали про те, щоб це свято було особливо яскравим, радісним і незабутнім. Адже й запрошені діти особливі – із сімей наших загиблих героїв; діти, чий батько зі зброєю в руках захищають Україну від загарбників; діти із переміщених

Діти дякують благодійникам з Америки. (Фото: Олександр Вівчарик)

Подарунки від „Меркурія”.

родин; діти-інваліди та діти-сироти.

До присутніх звернулися І. Гончаренко і пастор О. Коваленко. Перед присутніми виступили гості – Черкаський театр ростових ляльок.

На завершення всі першоклясники отримали наплічники, подарункові набори, а на виході на них чекали ласощі від смілянської кондитерської фабрики „Меркурій” та морозиво від приватного підприємця Віктора Липка.

Маленькі гості мали можливість досхочу розважатися на дитячому майданчику, відкритому нещодавно на подвір'ї церкви, і фотографуватися з привітними ляльками – героями улюблених дитячих фільмів.

Промовляє пастор Олександр Коваленко.

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

ВПЕРШЕ КУПУЄТЕ БУДИНОК?

Відсоткові ставки від:

5.755% APR*

*на кредити з фіксованою ставкою

10% ПЕРШИЙ ВНЕСОК—No PMI

NYC—KERHONKSON—UNIONDALE—ASTORIA—LINDENHURST

Telephone: (212) 473-7310

Toll Free: (888) SELF-REL

Email: Info@selfrelianceny.org

Website: www.selfrelianceny.org

*APR as of 8/6/2024 listed above. APR based upon a \$350,000 mortgage amount with no application fee and no points. Must be 1-2 family owner occupied; no prepayment penalties. Rates may change at any time without prior notice. APR – Annual Percentage Rate is the cost of credit over the term of the loan expressed as an annual rate. The APR shown here is based on the interest rates and certain closing costs and does not take into account other loan specific finance charges you may be required to pay.

SRNYFCU NMLS# 699320

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Святкували у Тернополі

Михайло Михайлинин

ТЕРНОПІЛЬ. – Молитвою за мир та вшануванням полеглих героїв розпочали на Театральному майдані у Тернополі святкові заходи до Дня Незалежності України. За активну громадську позицію і патріотизм від влади було нагороджено воїнів, волонтерів, медиків. Серед нагороджених – юна волонтерка, школярка Злата Панькуш, яка від початку війни допомагає військовим і збрала для них понад 240 тис. грн.

Також відзнаку отримав воїн Артем Комісарчук, який на Донецькому напрямку був поранений. Тернопільці поклали квіти до пам'ятника Незалежності, до меморіальної стели „Воїнам, загиним за волю України“.

Представники влади Тернополля

долучилися до почесного першого спецпогашення святкової поштової марки „Все буде UA“, яку виготовили у формі мапи України.

Мешканці краю привітали режисера-постановника Тернопільського академічного українського драматичного театру ім. Тараса Шевченка В'ячеслава Жилу з почесним званням „Народний артист України“, яке йому присвоєно Указом Президента з нагоди Дня Незалежності України.

На благодійному концерті „Квітує у серці, моя Україно!“ звучали патріотичні твори у виконанні Андріани Черкас, Ярослава Пасічника, квартету „Кобзарівчани“ та інших артистів. Під час благодійної акції „Мистецтво, як зброя“ збрали 50 тис. грн для потреб 55-го окремого батальйону ЗСУ.

В День Незалежності за мужність

Під час святкових заходів у Тернополі.

та героїзм бійцю Сергієві Коновалу присвоєно звання Героя України посмертно. Він звільняв від окупан-

тів Київ, Харків, тримав оборону на Донеччині. Загинув поблизу міста Часів Яр Бахмутського району.

Рій „Степові хижаків“ старшої вікової групи.

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – Завершився III етап Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної

гри „Сокіл“ („Джура“) для старшої вікової групи (15-17 років) і для середньої вікової групи (12-14 років). Він тривав на Закарпатті, куди прибули переможці обласних

Джури до бою готові

етапів „Джури“ з усіх регіонів України. Організатор всеукраїнських змагань – Український державний центр національно-патріотичного виховання, краєзнавства і туризму учнівської молоді.

Два рої „Степових хижаків“ із містечка Бобринець, що на Кіровоградщині, відвоювали право брати у ньому участь. Учасники II етапу змагались в інтелектуальній грі-вікторині „Відун“, конкурсах „Метання гранати“, „Туристсько-спортивна смуга перешкод“, „Стрільба з пневматичної гвинтівки“, „Тактична підготовка – дії підрозділу в бою“. Також під час таборування учасники „Джури“ здобували нові знання у вишколах „Стрільба з лука“ і „Рятівник“, пройшли майстер-класи від фахівців Державної служби України з надзвичайних

ситуацій та Українського інституту національної пам'яті.

Рій „Степові хижаків“ старшої вікової групи (наставники Олексій Шкрібко і Сергій Ляшенко) вибороли бронзові нагороди конкурсу „Туристсько-спортивна смуга перешкод“, а також були відзначені дипломами Українського державного центру національно-патріотичного виховання, краєзнавства і туризму учнівської молоді за гідне представлення рою у творчому завданні „Впоряд“, за підготовку та злагодженість команди під час виконання тактичних дій на полі бою, за кращі показники у конкурсі таборування. Рій середньої вікової групи здобули нагороди в конкурсах на краще зображення Тризуба і метання гранати.

„Симфонія Криму“ звучала у Кропивницькому

Під час концерту „Симфонія Криму. Повернення“.

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – 26 серпня в рамках Всеукраїнської тури „Симфонія Криму. Повернення“ у Кіровоградській обласній філармонії відбувся концерт Національної президентської оркестри під орудою Діля-

вера Османа.

Звучали симфонічна музика однієї з найяскравіших сучасних кримськотатарських композиторок Ельвіри Емір та поезія польського клясика Адама Міцкевича, власне „Кримські сонети“ (у перекладі Максима Рильського).

Актори перетворилися на живі скульптури. (Фото: Олександр Костирко)

Олександр Костирко

ЧЕРКАСИ. – Актори театру пантоміми Міме „IF“ з Івано-Франківська влаштували виставу „Крізь віки“ на площі біля міської ради.

На кілька годин актори перетворилися на живі скульптури від князів Київської Русі до сучасних воїнів, втілюючи образи українських воїнів

різних епох, які боролися за свободу та незалежність держави. Актори перевертали годинник, заповнений зерном – символом життя і родючості. Також під час заходу всі охочі могли стати частиною патріотичного перформансу та долучитися до створення унікальної інтерактивної фотозони „Незалежні“ до Дня Незалежності України.

МИСТЕЦТВО

Традиції майстрів продовжує Кузьменко-Волошина

Олександр Костирко

ЧЕРКАСИ. – 8 серпня мистці Черкащини, громада, молодь вітали Валентину Кузьменко-Волошину з Моринців, якій виповнилося 80 років. У Галерії народного мистецтва відбулася виставка „Вузлик“ її декоративних розписів та ляльок, створених її донькою Наталею Кузьменко.

Одним з найпоширеніших видів українського мистецтва, що здавна плекається в народі, є декоративний розпис. Неоціненний внесок у розвиток цього виду мистецтва внесли уродженці Черкащини Макар Муха, Софія та Ірина Гоменюки. Традиції цих визнаних майстрів продовжує В. Кузьменко-Волошина. Вона закінчила середню та

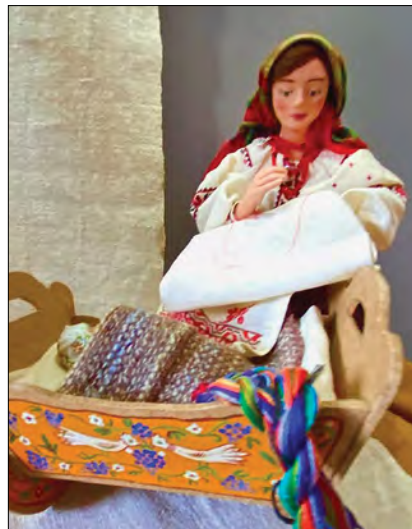
музичну школи у Звенигородці. У 2009 році стала лавреаткою премії ім. Василя Симоненка. У 2011 році їй було присвоєно звання Заслужений майстер народної творчості України.

Перша персональна виставка її творів відбулася у 1970 році в Черкасах, згодом були виставки в Києві, Москві, Ленінграді, Сумах, Каневі. Художнє оформлення своїх поетичних збірок вона виконала власноруч.

Під час відкриття виставки „Вузлик“ ювілярка зазначила: „У мене в малюнках немає пелюстинки, аби вона не несла якесь філософське навантаження. Тож шукайте в себе вдома свої „вузлики“, які зав'язували ще ваші пращури. Про які, можливо, й забули і вони десь на горищі сільської хати досі

Валентина Кузьменко-Волошина з дочкою Наталією Кузьменко.

Малюнки Валентини Кузьменко-Волошиної та ляльки Наталії Кузьменко. (Фото: Олександр Костирко)

покриваються пилом. Але через ці „вузлики“ людина обов'язково має з'ясовувати свою долю та життєву місію“. „Мені поталанило. Усе, що робила моя мама, закарбувалось із дитинства і потужно надихнуло на творчість, – додала донька Наталка Кузьменко, черкаська майстриня витинання та лялькарства. – Мама показала мені як створюються клаптикові ляльки, їхнє духовне наповнення. Це велике щастя мати таку маму – мудру, жертвену, творчу, яка в необхідний час підтримає та дасть слушну пораду“.

Голова Черкаського осередку Національної спілки майстрів України Ольга Мартинова підкреслила, що вона та всі спілчани дуже горді, що Валентина Кузьменко є членкою мистецького осередку народних майстрів. Зізнання у величезній повазі висловив і голова Черкаського осередку Національної спілки письменників України Володимир Полішук: „Шевченківський присутній у творчості Валентини Кузьменко – мистецький, малярський і поетичний. Так само як там присутній і дух Василя Симоненка. Майстриня зустрічалася з ним, написала цікаві спогади про цю зустріч. Вона протягом усього життя несла й несе звання українського мистця у слові і у пензлі“.

Представлено найменшу в Україні ікону

Донька мисткині Софія Кушнір – студентка Києво-Могилянської академії, Лана Ветрова – керівниця Національного реєстру рекордів України, Наталія Кушнір і Віталій Зорін експерт Національного реєстру рекордів України.

Людмила Островська

КИЇВ. – У Національному музеї „Софія Київська“ представлено найменшу в Україні ікону ручної роботи „Спас нерукотворний“ – рідкісний витвір з розміром зображення лику 4х5.5 міліметра. Авторка цього дива – київська художниця Наталія Кушнір – неодноразова учасниця і переможниця всеукраїнських та міжнародних художніх виставок та конкурсів.

Вона закінчила Київський національний університет технологій та дизайну за фахом інженера швейного виробництва. В її творчому доробку є колекції одягу. У 2018 році вчилася на курсі „Візантійський іконопис“ та рік працювала в одній з іконописних майстерень Києва, стала членкою Національної спілки іконописців України. Вона розповіла: „Першою моєю професійною роботою для храму була ікона Святої Катерини. Близька мені людина нездужала і в її уяві, ніби в поміч, з'являлася покійна мама, яку звали Катериною. А після одужання від тяжкої хвороби, вона мене попросила для храму намалювати ікону цієї святої. Оскільки й мою маму звали Катериною, то я тим паче зрозуміла, що маю обов'язково це зробити.“

А ще була трагедія в сім'ї, коли брат потрапив у аварію і лікарі казали, що життя його тільки в руках Бога. Тоді я зрозуміла, що саме віра дає сили вжити й діяти. Так ікона увійшла у моє життя і

Ікона „Спас нерукотворний“

стала моєю розмовою до Бога. Ікони пишу різних розмірів та у різних стилях“.

У Наталії Кушнір уже кілька сотень рукописних ікон. На початку 2022 року невеличка писана ікона Пресвятої Богородиці „Нев'янучий цвіт“ отримала Гран-Прі, що стало передумовою написання

(Закінчення на стор. 17)

МИСТЕЦТВО

Українські художники в Латвії

Людмила Островська

РИГА. – З нагоди 33-ої річниці Незалежності України у Верманському парку відбувся благодійний фестиваль „Об'єднані для України“, організований Посольством України в Латвії. Я зустрілася з українською художницею Марією Зеньковою, яка представляла на святі два авторські мистецькі проекти.

„Благодійний проект „Листівка додому“ полягає в тому, що кожен відвідувач за пожертву зможе відправити листівку в Україну та на фронт.

– розповідає Марія Зенькова. – На вибір у мене є готових п'ять видів листівок з авторськими картинами. Найбільш популярна з них листівка „З милим другом“, на якій україночка тримає котика. Для бажаючих є також чистий варіант – разом зі мною можна створити свою власну листівку. Цей проект ми робимо спільно з латвійською благодійною організацією ЗІЄДОТ LV. Вони понад 20 років надають можливість приватним особам і компаніям допомогти іншим людям. Насичена їх діяльність у номінації „Україна“, від техні-

Марія Зенькова

„Соняхи“

Українські художники Світлана та Андрій Кислови у Верманському парку.

Картина „Не чіпай“

Відзнака від Посола України в Латвійській Республіці Анатолія Куцєвола.

ки і обідів для військових, до відновлення водопровідної мережі в Україні, реконструкції бомбосховищ в дитсадках Чернігова, комп'ютерів та ноутбуків для безперервного навчання, а також шкільні автобуси для українських дітей і підтримка українських біженців і латвійських волонтерів в Україні.

А другий авторський проект – „Мистецька майстерня“, де можна намалювати свій дім, як латвійський, так і український, або надрукувати в техніці ліногравюри графіку з українськими пейзажами.

Рік тому в Європейському будинку Риги був мій проект „Будинок хоробрих“, в якому кожен міг намалювати своє вікно, з яких ми потім складали

(Закінчення на стор. 15)

EFFECTIVE 05/15/2024

Let your retirement **BLOOM!**

LONG-TERM ANNUITIES

5 YEAR	5.50%*	2ND YEAR 5.00%
7 YEAR	5.75%*	2ND YEAR 5.00%
9 YEAR	8.00%*	4.00%

* FIRST YEAR RATE.
MINIMUM GUARANTEED RATE 2%.

IMMEDIATE ANNUITY

WE HAVE INCREASED OUR RATE TO

4.00%*

* LIFE OPTION, OR FIXED PERIOD OF 10 YEARS OR LONGER.

MULTI-YEAR GUARANTEED ANNUITY (MYGA)

3-YEAR	5.00%	5-YEAR	5.00%
--------	-------	--------	-------

RATES SUBJECT TO CHANGE. NOT AVAILABLE IN ALL STATES.

NEW HIGHER RENEWAL RATE!

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

2200 ROUTE 10, PARSIPPANY, NJ 07054 • 800-253-9862 • INFO@UNAINC.ORG • WWW.UNAINC.ORG

STAND WITH UKRAINE

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

UNA YHC

1894

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

ЛІТЕРАТУРНІ ЗУСТРІЧІ

Книга про послідовника Родена

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – 6 серпня у Музеї мистецтв презентовано книгу „Портрет скульптора” про видатного мистця Віктора Френчка, який понад 45 років після закінчення Київського художнього інституту працював у Кропивницькому. Цього дня скульпторів виповнилося б 75, але уже п'ять років як він пішов із життя.

В. Френчко був останнім, 106-им учнем академіка Михайла Лисенка (той свого часу навчався у Харкові у Леонори Блох, яка була ученицею всесвітньовідомого французького скульптора Огюста Родена). Академік вважав Френчка своїм найздібнішим

учнем. Про це згадувала у своїх спогадах знаменита Галина Кальченко.

В. Френчко був надзвичайно скромною і не публічною людиною. Здається, кожну хвилину свого життя він щось ліпив. Його руки завжди були в глині. А майстерня у центрі Кропивницького на довгі роки стала місцем зустрічі творчих людей – письменників, журналістів, художників.

Удова Людмила Френчко, яка разом з дочкою Юлією Пономаренко упорядкувала книгу, вважає, що за життя скульптор був недооцінений – не мав почесних звань, високих нагород. Але його знали і шанували люди. І те, яку чималу аудиторію зби́рала

Директор Музею мистецтв Тетяна Ткаченко-Суханова біля портрету Віктора Френчка.

Книга „Портрет скульптора”

Віктор Френчко у майстерні за життя.

презентація книги – свідчення цього.

В. Френчко створив велику кількість скульптур різних жанрів: композиції, погруддя, пам'ятники, пам'ятні знаки та меморіальні дошки, що стали окрасою краю. Зокрема, це пам'ятники Надії Тобілевич-Тарковській на території знаменитого хутора Надії, козаку Головку в однойменному селі, меморіальні дошки Арсенію Тарковському, Юлію Мейтусу, Миколі Смоленчуку, Володимирі Дейнекіну, Генріху Нейгаузу, Ганні Дмитрян, Семену Сороці, Юрію Олеші, Петру Кизименку, репресованим радянським режимом польським офіцерам. Останні роки свого життя В. Френчко приділяв багато уваги увічненню в

скульптурі борців за волю України: козаків, героїв визвольних змагань, воїнів УПА.

До книги увійшли статті журналістів та мистецтвознавців, фотографії, у тому числі – документальні фото з архіву родини Френчків, які знайомлять із творчою спадщиною мистця.

Також у Музеї мистецтв відкрили виставку. Серед трьох десятків експонатів – картина „Портрет скульптора Віктора Френчка”, написана художником-земляком Анатолієм Шаповаловим. Ще на виставці можна побачити проекти пам'ятників молодому Шевченкові та Володимирі Винниченку, кілька робіт із серії „Голодомор” та інші, які поки що залишились ескізами.

Зустріч із земляком-поетом

Марія Порох

КОСІВ, Івано-Франківська область. – 31 липня в затишній світлиці бібліотеки на зустріч із поетом зібралися поціновувачі творчості відомого українського поета, лауреата Національної премії ім. Т. Шевченка, земляка Василя Герасим'юка.

Ведучий Василь Шкурган – поет, прозаїк, голова Косівського осередку Національної спілки письменників України, зупинився на життєвому шляху поета.

В. Герасим'юк народився 18 серпня 1956 року в гуцульській родині у Караганді, яка була вивезена у 1940-ві роки „на вічне поселення” за участь батькового брата та діда по матері в УПА. Наприкінці 1950-их років батьки змогли повернутися в рідне село Прокураву, де споконвіку жили й живуть музики, вишивальниці, різьбярі, ткачі.

В. Герасим'юк навчався на факультеті української філології Київського університету ім. Т. Шевченка, став членом літературної студії. Після

Зустріч земляків (зліва): Василь Герасим'юк, Василь Гостюк, о. Іван Рибарук, Василь Шкурган. (Фото: Марія Порох)

закінчення університету працював у видавництвах „Молодь”, „Дніпро”, ведучим літературних програм Національної радіокомпанії України.

Бібліографія Уляна Книш ознайомила присутніх з книжковою виставкою літературних творів В. Герасим'юка, представила статті про його літературну творчість.

Його поезія перекладена 20 мовами світу.

В. Герасим'юк розповів про світ своїх художніх образів, які виникли з голосів брустурських цимбалів і прокуравських сопілок, із див гуцульських килимів, із загадкового й щемливого карпатського народного мистецтва.

Багато щирих слів про поетичний талант В. Герасим'юка висловили поет Микола Близнюк, журналіст Василь Глібчук, голова „Просвіти” Богдан Глібчук, о. Іван Рибарук з Криворівні, педагог і письменник Василь Гостюк.

В. Герасим'юк подарував для читачів бібліотеки своє видання „Смертні в музиці”.

Учасники творчої зустрічі з Василем Герасим'юком.

ЕВГЕН ЩЕРБА
Ліцензований Продавець
Страхування Життя

EUGENE SERBA
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
Branch 173, Wilmington, DE

856-904-4161
Serba@unainc.org

МИХАЙЛО КОЗЮПА
Ліцензований Продавець
Страхування Життя

MICHAEL KOZIUPA
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

973-723-4387
mkoziupa@outlook.com

ХРИСТИНА БРОДИН
Ліцензований Продавець
Страхування Життя

CHRISTINE BRODYN
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

187 Henshaw Ave.
Springfield, NJ 07081
Tel.: 973-376-1347

ПОДОРОЖІ

Замок Сент-Міклош

Олександр Вівчарик

Фортеця, що в селищі Чинадієво поблизу Мукачєва, цікава вже тим, що це перша оборонна споруда в Україні, яку держава віддала в оренду приватній особі.

Назва поселення вперше згадується в грамотах 1236 року як Святий Миколай, потім у 1270 році його назва була записана як Сент Міклош. На початку XIII століття навколишньою місцевістю володіли зять Банк бана (хорватського князя), Симон. Однак в 1214 році – як наслідок вбивства королеви Гертруди – він втратив ці маєтки. З кінця XIV століття поселенням володіли предки роду Перині. На той час вже розвинулися економічні відносини Угорщини з Галичиною, і головний торговельний шлях проходив саме через поселення. У документі від 1403 року король Сигізмунд дозволив Імре Перені побудувати собі укріплений замок у Сент Міклоші. Цей замок належав родині Перині до 1542 року, він був перебудований між 1578–1585 роками. Його власником у 1600 році був Сигізмунд Телегді, а в 1612 році замок був переданий Іштвану Нярі III. У 1649 році король Фердинанд подарував замок і його володіння Сигізмунду Лоньяї та його спадкоємцям обох статей. Згодом Ласло Ракоці одружився з вдовою Сигізмунда Лоньяї, і таким чином маєтки Мукачєва і Сент Міклоша перейшли спочатку до нього, а згодом до його нащадків – родини Ракоці. Після невдалого походу Юрія Ракоці на

Польщу польське військо розграбувало замок Сент Міклош.

У 1661 році тут проживала дружина Ласло Ракоці, Єлизавета Банфі. У 1666 році після трагічного краху змови Міклоша Весселені, тут переховувався Ференц Ракоці I. На той час замок перебував у руках вдови Юрія Другета Гомоная, Марії Естергазі. У 1669 році король Ліпот I погодився, щоб родина Ракоці могла купити маєток Сент Міклош від родини Естергазі за 65 тисяч талерів.

У другій половині XVII ст. власником Сент Міклоша був правитель Трансильванії Ференц Ракоці I. Після його смерті палац перейшов до його дружини хорватської графині Ілони Зріні, яка перебрала маєток на користь своїх дітей. З нею пов'язана зворушлива і драматична історія кохання, за якою в XVII ст. стежила вся Західна Європа. І. Зріні була непримиренною противницею Габсбургів. У 1682 році в замку Сент-Міклош вона зустрілася з союзником – трансильванським аристократом та провідником повстанців-куруців графом Імре Текелі і покохала його. Княгиня була старшою за свого обранця на вісім років. І. Зріні понад два роки керувала обороною Мукачівського замку проти військ Габсбургів. Після здачі замку в 1688 році була заарештована.

Але до Чинадіївської фортеці повернувся її син Ференц Ракоці II, який на той час вже очолював повстанську армію.

Після поразки у 1711 році угорського війська під його проводом ці

Замок „Сент-Міклош”. (Фото: Олександр Вівчарик)

Усередині фортеці.

землі та замок стали власністю королівської скарбниці. Їх та фортецю разом з Мукачівським замком у 1726 році цар Карл VI подарував володарям Лотару Францу Шенборну. Відтоді ним понад два століття володіла родина Шенборнів.

Звичайно, роки лишили свої відбитки на його стінах. У 1943 році Державна комісія угорських пам'яток мистецтва дослідила і почала реставрацію фортеці та через війну не закінчила її. Німці влаштували тут в'язницю.

У повоєнні роки будівля використовувалася за різним призначенням, найбільше під автобазу. 2001 року українська держава віддала замок в оренду місцевому художникові і музикантові Йосипу Бартошу. Він і став справжнім янголом-охоронцем споруди. На сьогодні замок є місцем паломництва українських та закордонних туристів.

Протягом року замок стає місцем численних художніх пленерів і творчих фестивалів.

У третю неділю травня в Сент-Міклош щорічно відбувається історичний фестиваль середньовічної культури „Срібний Татош”, в якому беруть участь лицарські дружини з України, Угорщини, Словаччини, Польщі. На деякий час замок перетворюється в осередок середньовічної історії: під вікнами яскраві прапорці табір, працюють ярмарок і польова кухня, прогулюються шляхетні дами, тут влаштовують лицарські турніри і змагання лучників.

Крім фестивалів, виступів камерних оркестрів та виїзних художніх галерій, в замку цілий рік діють експозиції скитської та кельтської культур. На першому поверсі можна побачити реконструкцію автентичного інтер'єру замку, портрети всіх власників, а ще колекцію шкрябанок (писанки з нашкрябаним малюнком) авторства Тетяни Бартош.

Сюди приїждять угорські школярі вчити свою історію. Тут особлива атмосфера й історія, тут можна пройти між стінами і потрапити в минуле...

Йосип Бартош розповідає журналістам легенди замку.

Графиня Ілона Зріні

Надання гранту...

(Закінчення зі стор. 3)

тової руди на Бирзулівському родовищі, що на Кіровоградщині, та виробництва титанового порошку з низьким вуглецевим слідом методом Velta Ti Process до виробництва кінцевих продуктів шляхом 3D друку та лиття під тиском.

У консорціумі беруть участь 11 провідних європейських компаній та наукових інститутів, що спеціалізуються на титановій сировині, порошкових матеріалах та їх застосуванні у різних галузях промисловості.

Засновник та генеральний директор “Велти” Андрій Бродський прокоментував це так: „Україна безу-

мовно розглядається як стратегічний партнер для Європи у розрізі критичних матеріалів і проєкт REPTIS дасть можливість поглибити це співробітництво у сфері титану. Головне, що отримання такого великого грантового фінансування свідчить про те, що Україна розглядається ЄС, як країна, яка здатна побудувати новий безпечний ланцюжок поставок титанової сировини та тих самих, таких критично важливих для усього світу, кінцевих продуктів. А ще я з гордістю можу сказати, що Україну європейці розглядають у якості партнера не державну, а саме приватну компанію. До речі, за грант також боролися канадці, але була обрана Україна, навіть незважаючи на війну”.

DNIPRO LLC.

**ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ
ТА КОНТЕЙНЕРИ
В УКРАЇНУ**

Туристичні послуги: авіаквитки в Україну та інші країни • Пересилка пакунків, автомобілів та контейнерів в Україну та інші країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки

ROSELLE, NJ 645 W 1st Ave. Tel.: 908-241-2190 888-336-4776	CLIFTON, NJ 565 Clifton Ave. Tel.: 973-916-1543	PHILADELPHIA, PA 1916 Welsh Rd., Unit 3 Tel.: 215-969-4986 215-728-6040
--	--	---

Україна втратила F-16...

(Закінчення зі стор. 1)

ку О. Месью присвоєно військове звання полковник посмертно.

О. Месь – один із перших українських пілотів, який пройшов навчання на західних винищувачах F-16 у Данії. Побратими згадують, що він був майстерним льотчиком й відмінно виконав свої перші завдання на F-16, щойно вони прибули до України наприкінці липня.

За попередніми даними, літак не був збитий ворожим вогнем, хоча інцидент стався під час масованого ракетного обстрілу з боку Росії. Збройні сили України не вважають, що причиною інциденту була помилка пілота. Для з'ясування причин катастрофи призначена спеціальна комісія Міністерства оборони України, яка працює в районі падіння літака.

30 серпня у Пентагоні відреагували на втрату F-16 Україною. Там знають про втрату і спочатку заявили допомоги у розслідуванні інциденту не надаватимуть. Київ з цього приводу не звертався, йдеться в заяві заступниці прессекретаря американського відомства Сабріни Сінґх. Вона відмовилася говорити про кількість F-16, які вже перебувають в Україні або плянуються до відправлення, назвавши це „питанням оперативної безпеки“. Однак 30 серпня командувач Повітряних сил Микола Олещук заявив, що до розслідування втрати F-16 таки долучилися США.

О. Месь був одним із найдосвідченіших українських пілотів. У The Wall Street Journal написали, що катастрофа начебто сталася в результаті помилки пілота. Уражений ворожим вогнем він не був.

Народна депутатка Мар'яна Безугла заявила, що літак нібито був збитий ППО українських військ. „За моєю інформацією F-16 українського пілота Олексія „Moonfish“ Месья був збитий зенітно-ракетним комплексом Patriot через дискоординацію між підрозділами. Війна є війна, такі

Олексій „Moonfish“ Месь (справа) разом з загиблим раніше Андрієм „Juice“ Пільчикувим (Фото: t.me/marybezuhla/1987)

епізоди можливі. Але культура брехні командування Повітряних сил ЗСУ, як і в інших вищих військових штабах, призводить до того, що система управління військовими рішеннями не покращується на основі правдивої, послідовно зібраної аналітики, а погіршується і навіть колапсує, як це відбувається на Покровському напрямку. І жоден з генералів не покарааний. Генерал Олещук залишається на посаді“, – написала 29 серпня М. Безугла на своєму Телеграм-каналі.

„Це вже щонайменше третій випадок, коли наш літак із пілотом був збитий власною ППО. Два попередні інциденти, які не стосувалися F-16, офіційно списали на росіян. І про цей випадок також намагалися мовчати та приховати інформацію, поки вона не з'явилася в іноземних джерелах. Це свідчить про відсутність належних висновків та об'єктивного розслідування. Ситуація аналогічна тій, що спостерігається в сухопутних військах – кругова порука. Це потрібно змінювати! Так більше не може тривати. Культура брехні веде нас до поразки.

Під час інтенсивних бойових дій випадки „дружнього вогню“ неминув-

чі, але їх необхідно ретельно аналізувати та робити правильні висновки. Правдиво та об'єктивно, з відповідним покаранням винних. Абсолютну більшість літаків знищили росіяни, і саме вони запускають тонни металобрухту в наші міста. Щодо цього теж маємо бути чесними і називати незбиту ракету ракетою, а не „уламками“. Досі не організовано систему відеофіксації атак.... „Класичні“ генерали ведуть нас до поразки. Крок за кроком. І не допускають до керівництва справжнє нове покоління, залишаючи переважно своїх блазнів“, – додала М. Безугла вже на своїй Фейсбук-сторінці.

Вже наступного дня, 30 серпня, Президент В. Зеленський звільнив М. Олещука з посади командувача Повітряних сил Збройних сил України.

Раніше Президент В. Зеленський заявив, що Україна вперше застосувала винищувачі в бою, щоб збити російські ракети під час масованої атаки Росії.

У ніч на 26 серпня, російські війська завдали масованого удару по об'єктах критичної інфраструктури України, зокрема по паливно-енерге-

тичному сектору країни. У Повітряних силах зазначили, що війська РФ запустили по Україні 127 ракет та 109 ударних БПЛА. В результаті протиповітряного бою збито 201 повітряну ціль – 102 ракети та 99 ударних БПЛА.

Реакція Повітряних Сил

Командувач Повітряних сил версію М. Безуглої не спростував і не підтвердив, назвавши при цьому авіаційну катастрофу жакливою: „Ніхто нічого не приховував і не приховує! Усе вище керівництво одразу отримало доповідь про катастрофу. Отримали попередній звіт і партнери зі США, які уже долучилися до розслідування причин“.

М. Олещук назвав її „інструментом для дискредитації вищого військового керівництва“. „Повісити усіх собак на військо не вийде. Тому я звертаюсь до народної депутатки, яка давно продала своє ім'я для досягнення цих мерзенних цілей. Мар'яно, приїде час, проситимете вибачення перед усім військом за те, що накоїли, сподіваюсь у суді!“, – написав М. Олещук.

Щодо того, чи українська ППО, наприклад з допомогою Patriot, могла збити літак F-16, як на це вказує М. Безугла, експерт Валерій Романенко відповів, що така ймовірність дуже низька. Американські розробники зробили висновки після війни у Перській затоці і вдосконалили системи Patriot засобами, які розпізнають де свій, а де чужий. Але, ні комплекси Patriot, ні літаки F-16, наголошує В. Романенко, ніколи не працювали в таких умовах і обставинах, як в Україні під час повномасштабної війни, коли одночасно треба перехоплювати крилаті ракети і „Шахеда“. Як правило, проти цих об'єктів діють інші комплекси IRIS-T, NASAMS, мобільні групи з ракетами Stinger і британськими ракетами Starstreak. Діють мобільні групи з кулеметами проти „Шахедів“. Але щоб саме Patriot вдарив по F-16, така ймовірність дуже невелика.

Радіо Свобода

День пам'яті...

(Закінчення зі стор. 2)

Наголошую, що ми зруйнували плян Путіна, як би банально це не звучало, знищити Україну, покарати нас за Революцію гідності. Ми маємо зараз іншу державу“.

Головна військова прокуратура України у своєму звіті від 29 серпня 2018 року про результати розслідування подій у Іловайську повідомляє, що „настання тяжких наслідків у

вигляді загибелі українських військовослужбовців та втрати озброєння і військової техніки у районі міста Іловайськ Донецької області перебуває у безпосередньому причинно-наслідковому зв'язку з діями ЗС РФ, якими 23-24 вересня 2014 року здійснено віроломне вторгнення на територію Донецької області та віроломне вбивство українських воїнів“.

Це відбулося на тлі таких „ключових факторів“, як низький рівень боеготовності та боездатності Збройних сил України; численні факти

дезертирства, самовільного залишення місць несення військової служби та невиконання наказів начальників серед особового складу в українській армії у той період.

Щодо дій Генштабу ЗСУ та керівництва АТО, військова прокуратура зробила висновок, що „окремі помилки керівництва АТО під час планування та проведення військових операцій не перебувають у прямому причинно-наслідковому зв'язку з настанням тяжких наслідків – загибелі українських військових та втрати озброєння і військової техніки“.

Радіо Свобода збило свідчення та спогади безпосередніх учасників подій. Багато з них увійшли в документальний фільм „Іловайськ. Хроніка оточення“.

Ті, хто вижив в Іловайському котлі, неодноразово висловлювали невдоволення результатами розслідування, і наголошують, що не отримали всіх відповідей на поставлені запитання. Зокрема, написав учасник боїв за Іловайськ Роман Зіненко: „Чому на наступний день після нашого знищення 30 серпня 2014 року відпустили всіх полонених російських десантників, а українські добровольці були відражені в полон

у Донецьк? Чому під час офіційної заяви 31 серпня 2014 року в Брюсселі, українська сторона не висунула жодних звинувачень на адресу Кремля?“.

До повномасштабного вторгнення Росії події в Іловайську буди найкровопролитнішим епізодом російсько-української війни.

Внаслідок 10-річної збройної агресії Росії за оцінками західних експертів в Україні загальні втрати могли скласти до 250 тисяч. Українські посадовці це заперечують.

Президент України Володимир Зеленський у лютому 2024 року єдиний раз назвав цифру загиблих від початку повномасштабного вторгнення – 31 тисяча.

Експерти наголошують, що президент говорив про тих оборонців України, які загинули в бою. До цієї цифри ще треба додати тих воїнів, які померли від наслідків поранень і хвороб, спричинених війною. Ця цифра може сягати 10 тисяч.

Загалом українська влада не називає цифри втрат Сил оборони під час російсько-української війни, але запевняє, що втрати російської армії у цій війні щонайменше у 5-6 разів більші.

Радіо Свобода

UNION FUNERAL HOME LYTWYN & GRILLO

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Nicholas J. Grillo, Manager

AIR CONDITIONED ROOMS

Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА

Our services are available
anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
і перенесенням тлінних останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в **BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK** і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N. Y. 10009

(212) 674-2568

Українські художники...

(Закінчення зі стор. 11)

багатоповерховий будинок. Було дуже багато учасників і гостей, серед них і наші військові, які перебувають тут на навчанні, лікуванні чи реабілітації. І от дівчина-воїн не могла намалювати своє вікно, їй було важко це зробити через свіжі травми боїв, у яких вона брала участь. Мене це дуже вразило. Я зрозуміла, що питання дому для українців стоїть гостро і поки що не закрите. Для мене мій дім – це мої близькі люди. Деякі з них залишилися в Україні, і я кожного дня тримаю з ними зв'язок, інші – розпорошилися по світу. Дім, як мрія – це дім, який я пам'ятаю з дитинства, і ті пейзажі, що пов'язані з бабусею і її домом на Полтавщині. У кожного свій дім і бажаних зобразити його, як спогад, джерело сили, багато. Цим благодійним проектом я хочу допомогти своїм колегам в Україні. Я часто буваю в Києві і бачу, з якими проблемами і фінансовими викликами стикаються наші мистці”.

Поки до Маріїно робочого місця стояла черга, я могла роздивитися розмаїття свята, на якому себе були понад 20 громадських організацій, заснованих у Латвії українцями та друзями України. Тут пропонували скуштувати український борщ з пампушками, присмаченими часником, взяти участь у створенні „браслету дружби”, виготовити іменну футболку друга України, створити прикраси, марки, познайомитися з українською літературою та мистецтвом. Цікавий майстер-клас з віртуального керування безпілотниками на спеціальних тренажерах з моделювання польотів. Об'єднало

багатьох і плетіння маскувальних сіток для ЗСУ.

Художниця була задоволена обома проектами. Понад 300 листівок відправили на фронт. В акції також взяв участь Посол України в Латвійській республіці Анатолій Куцевол.

В Мистецькій майстерні малювали і діти, і дорослі. Всім охочим безкоштовно друкували графічні твори Андрія Кислова. Найбільш популярними сюжетами були український пейзаж та традиційне латвійське свято Ліго і образ сили – меч. Надрукували понад 200 ліногравюр. У цій майстерні зібрали 230 євро, які планують витратити на допомогу колегам, які зараз перебувають у скруті.

Марію Зенькову я знаю, як викладачку Київської академії декоративно-прикладного мистецтва та дизайну ім. Бойчука. Збиралася захистити дисертацію з історії образотворчого мистецтва, але війна захист зірвала та перенесла на невизначений термін. Так у творчості української художниці розпочався латвійський період.

В Латвію її прийняли на роботу і в Латвійську мистецьку академію, а згодом почала працювати в музеї Латвійського університету. В Українському домі проводить волонтерські заняття з мистецтва для українців – дітей і дорослих.

В Латвійській мистецькій академії навчається п'ять талановитих художниць, які приїхали з України в час широкомасштабної війни. Вернісаж першої спільної з латвійцями виставки „Війна і мир”, яка налічувала майже 100 учасників, відбувся на початку квітня 2022 року.

Після цієї виставки був проект „Відкрита майстерня”, на якому ство-

рювали мозаїку за мотивами творів Марії Приймаченко. Тоді 76 полотен експонувалося в Латвії. Кожна людина могла покласти шматочок каменю і відтворити роботу художниці. Автор проекту мозаїст Вадим Вернік.

Одним з масштабних став проект „Присвята Україні”. Він складається з циклу пересувних виставок. Автор ідеї – директор Академічної бібліотеки Латвійського університету Вента Коцере. На майданчику цієї бібліотеки і відбулася перша виставка. Її розділили на дві частини: „Український альбом”, де були зібрані лише твори українських художників, і „Україна очима латвійців”.

Марія Зенькова продовжує: „Основою цього проекту стала виставка „Молитва за Україну”, яка щойно закрилася. Я сподівалася на ній побачити біблійні сюжети, зразки сакрального мистецтва, натомість відчула глибокий символізм божественної сили в буденних речах, в яких ми сьогодні живемо і побачила багато квітів. На виставці було 38 мистецьких об'єктів – графічні, живописні, скульптурні твори та медалі, виконані 17 відомими латиськими й українськими мистцями, серед яких троє українських. Українська художниця Світлана Кислова створила картину „Дорога”. Це просто шлях з вказівними знаками. Але ти розумієш, що це історія про те, що ми постійно їзди-мо: виїхати з України, повернутися. Андрій Кислов представив графіку. В нього є серія „Воєнний альбом” – це нотатки у вигляді ліногравюр про події, які відбуваються в Україні. квітів – це приємна мрія-спогад про те, що було і про те, що буде.

На цій виставці ще були представлені медалі і монети, присвячені Україні. В перший рік широкома-

штабної війни Нацбанк Латвії випустив срібну колекційну монету „За волю України” номіналом 5 євро. Автор дизайну – український художник Сергій Майдуков. А в минулому році побачила світ ще одна пам'ятна колекційна монета номіналом 2 євро „Соняшник для України”. Нині цю квітку використовують у всьому світі, як символ багатства, сили й миру, адже його стиглі зернини міцно об'єднані між собою у єдине коло. Виручені кошти від обох монет будуть пожертвовані Україні”.

З цієї виставки одна з її робіт „Не чіпай” відібрана для одного з благодійних аукціонів, які тут проводить Посольство України в Латвії. Написана вона в той час, коли Росія замінувала вулиці Донецька забороненими у світі протипіхотними мінами „Пелюстка”. Потім ними обсіпали Харків, Суми, Херсонщину та інші міста. Боеприпас розміром із запальничку, пофарбований у темно-зелений колір, практично непомітний у нічний час на землі чи асфальті. Снаряди окупанти скидають з літаків і цим наражають місцевих жителів на серйозну небезпеку.

Це вже втретє її робота братиме участь Латвійському аукціоні. Перша картина „Соняшники” була обличчям виставки „Війна і мир”. Робота потрапила в руки латвійського колекціонера. За виручену суму купили карету швидкої допомоги, яка і нині діє на передовій. А минулорічна аукціонна робота називалася „Золота земля”. Це поле, осяяне сонцем.

Латвійці розуміють, що український народ виборює не лише свою свободу та незалежність, а наразі захищає Європу та весь цивілізований світ від варварських дій країни-терориста.

Іпотека від Кредитівки СУМА...

ЛЕГКО
Особисто або дистанційно

ЗРУЧНО
Експертний супровід від кваліфікації до закриття

ШВИДКО
Працюємо за вашим графіком

6.000%*
7/1 Year Adjustable (6.847% APR)

6.750%*
30 Year Fixed (6.760% APR)

SUMA
FEDERAL CREDIT UNION

Відскануйте QR для найновішої інформації

Зателефонуйте нам або надішліть SMS **914.220.4900** або надішліть нам електронний лист на адресу **memberservice@sumafcu.org**

www.sumafcu.org

Main Office:
125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701

Spring Valley, NY branch:
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977

Stamford, CT branch:
39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902

New Haven, CT branch:
555 George St.
New Haven, CT 06511

St. Petersburg, FL branch:
8950 9th St. North, Suite 130
St. Petersburg, FL 33702

North Port, FL branch:
5400 S. Biscayne Dr., Suite A
North Port, FL 34287

* Rates as of 4/5/24. Subject to change without notice. Rates for 1 to 4 family owner occupied/condominiums/co-ops. Rate, points and APR may be adjusted based on several factors including, but not limited to, state of property location, loan amount, documentation type, loan type, occupancy type, property type, loan to value and your credit score. Your final rate and points may be higher or lower than those quoted based on information relating to these factors, which may be determined after you apply. The annual percentage rate (APR) is the cost of credit over the term of the loan expressed as an annual rate. The APR shown here is based on the interest rates and points only and does not take into account other loan specific finance charges you may be required to pay.

SUMAFCU NMLS# 527694

SELF RELIANCE (NY) FEDERAL CREDIT UNION

NOTICE TO THE FOLLOWING MEMBERS TO CLAIM THEIR ACCOUNTS IMMEDIATELY

and not later than **October 15, 2024** or the funds will be released to one of the following entities, depending on the member's last known address on record at Self Reliance (NY) Federal Credit Union

- ◆NEW YORK: Office of the State Comptroller, Office of Unclaimed Funds ◆NEW JERSEY: State of New Jersey, Dept. of the Treasury, Unclaimed Property
- ◆CALIFORNIA: California State Controller's Office, Unclaimed Property Division; ◆COLORADO: Department of the Treasury, Unclaimed Property
- ◆CONNECTICUT: Office of the Treasurer, Unclaimed Property Div; ◆FLORIDA: Department of Financial Services, Unclaimed Property Division
- ◆GEORGIA: Department of Revenue, Unclaimed Property Division; ◆ILLINOIS: State Treasurer's Office, Unclaimed Property Div
- ◆MICHIGAN: Department of Treasury, Unclaimed Property Div; ◆MINNESOTA: Minnesota Department of Commerce
- ◆PENNSYLVANIA: Office of Treasury, Unclaimed Property Div; ◆OHIO: Department of Commerce, Unclaimed Funds
- ◆TENNESSEE: Department of the Treasury, Unclaimed Property Div

A one time \$25 escheatment fee will be assessed on each account by the Credit Union at this time.
To reactivate your account please contact one of our conveniently located branch offices.

111 GRANDPARENTS AVE LLC	GASIOR, PAWEL	KOS, ZENON	ODUM FOUNDATION A NJ NONPROFIT CORP	SIREVICIUTE-MILLER, ASTA
195 BEDFORD AVENUE NY LLC	GASIOROWSKI, ZENON	KOSOWSKA, ELZBIETA	OKHROMII, LEONID	SIRYY, MYKOLA
AFTANAS, BOHDAN	GAVSHYNA, GANNA	KOSTIUK, MARIANNA	OLEKSYSHYN, VOLODYMYR	SKALSKI, WLADYSLAWA
ALEKSYEYEV, PAVLO	GBOR, DARIUSZ	KOSTYRA, PAWEL	OLEKSYSHYN, TETYANA	SKOWRON, HALINA
ANUSZKIEWICZ, MAGDALENA	GEBA, LINDA	KREKHOVETSKIY, IGOR	OLKOWSKI, ZDZISLAW	SLESICKI, ZORYANA
ANUSZKIEWICZ, ADAM	GIORDANO, WARREN	KOZAK, IVAN	OMELCHENKO, HELEN	SLIGAN, VICTOR
AUGUSTYN, WIESLAW	GIORDANO, IRENE	KRUL, MAKSYM	ONATSKO, ROMAN	SLYWKA, OLGA
AUSTIN, GREGORY	GJONBALAJ, VALON	KRYSA, OLEG	ORACZ, MALGORZATA	SOLTYS, GEORGE
AVENTOUR LLC	GJUSHI, RODOLF	KRZEMINSKA, DANUTA	OSTASHKO, OLEKSANDR	SPELA, ERNA
BABYCH, OLGA	GLEBA, HANNA	KULYNYCH, ROXANNE	OSTROVSKYY, ROMAN	STACHEW, ELAINE
BACHINSKY, KIAN	GNATYUK, LYUBOV	KUPCZYNSKI, MIREK	PAC, KATARZYNA	STACHOWICZ, MARIUSZ
BACZYK, AGATA	GODLEWSKI, AGNIESZKA	KUPERSHMDT, HELEN	PANCHENKO, OLEG	STACHOWICZ, EDYTA
BARABASH, VASILYI	GOLOW, MARIA	KURZYNA, FILIP	PARSONS, TATIANA	STASZKIW, LARISSA
BEZRYUCK, NINA	GORBATCHEVA, TAMARA	KURZYNA, JAKUB	PAWLOWSKI, ZDZISLAW	STAWOWY, MONIKA
BIEDA-KRUTYSZ, AGATA	GOSTOMSKI, IVONA	KUTSA, OKSANA	PELECH, ROMAN	STEFANYK, MYKOLA
BIHUN, ULANA	GRALA, JOANNA	LAPCHYK, NINA	PEPA, SIMON	SUKAJ, KLODJANA
BILONozHENKO, IGOR	GRYTSAK, OLEG	LEN, ANNA	PERESTA, OKSANA	SULLIVAN, VICTORIA
BLUEPRINT 2006 LLC	GUBAR, ZINOVII	LENEC, ALANA	PEROVA, MARGARITA	SUPINSKA, IRENA
BOHDANOWYCZ, ADRIAN	HAIDEICHUK, VASYL	LENSON, OKSANA	PETRASH, MARTA	SUROWIEC, ZBIGNIEW
BORYNETS, OLHA	HARRIS, JULIE	LESHCHYSHYN, IGOR	PETRASH, YARYNA	SYMAK, ORYSIA
BOYAR, JURI	HARRIS, RENEE	LIASHUK, TAMARA	PETRIKOVA, ZOFIA	SYSAK, OLEH
BUCHAK, ANATOLIY	HODOWANEC, IVANNA	LIS, MARIA	PETRIWSKY, KATHERINE	SZAWKALO, AGATA
BUCPAPAJ, BEHAR	HODOWANEC, PAUL	LOBRUTTO, GIUSEPPE	PETROSYAN, RAFAEL	SZAWKALO, TOMASZ
BUKOWSKA, AGNIESZKA	HODOWANEC, SOPHIA	LORENC, BEATA	PFEIZER, MIRIAN	T&D REALTY 1 LLC
BYCHKOV, ASYA	HODOWANEC, DANIEL	LOS, TADEUSZ	PIATKOWSKA, SYLWIA	TARNAWSKI, IWONA
BYNDAS, MYROSLAVA	HODOWANEC, ALEXIA	LUMAJ, VJOLLCA	PIETRZYKOWSKI, WINCENTY	TAUBMAN, GABRIEL
BYNDAS, PETRO	HOGG, KRISTOFER	LUPAK, ANDRIY	PILCH, WALDEMAR	TAYLOR, FENTON
BZDYR, STACY	HOLOVAN, ANNA	LYMYCH, ROMAN	PIOTRKOWICZ, MARIUSZ	TEMNYCKY, LARYSSA
CASEY, JOHN	HOMENNY, GEORGE	MADARASZ, LUKASZ	POBER, MARY	TRYKOZ, YULIYA
CATBIRD REALTY LLC	HRYCIW, DMYTRI	MAKAJ, ZEF	POLISHCHUK, VLADIMIR	TSVYETKOV, VOLODYMYR
CHAMULAK, ELIZABETH	HUSIAK, LARYSSA	MANAJLO, GREGOR	POLOWCZYK, DOROTA	TSYVOUNINA, GALINA
CHOMUT, NICHOLAS	HUTT-VALOUCH, AMANDA	MANDROVA, LEAH	POPIELUCH, MARIA	TVERDYI, YEVHEN
CHORNYI, TARAS	IVANOV, VITALIY	MARCHUK, ROMAN	PORCU, GINA	TYCHANSKI, DIANNA
CHOROMANSKA, KATARZYNA	IWANIUK, TADEUSZ	MARENOVYCH, SERGIY	PORTUHAY, DARYNA	UDUD, KHRYSTYNA
CHOROMANSKI, JAROSLAW	JACHIMCZYK, MARIANNA	MARKS, WALTER	PTAK, EWA	UDUD, MYKOLA
CHORZEPA, BOGDAN	JACKOWSKI, JACEK	MARMUTA, SOFIIA	PUK, MIECZSLAW	UKR.CENTER FOR SOCIAL RESEARCH
COORD COMM TO AID UKRAINE (USA)	JAGODZINSKI, KRZYSZTOF	MARTYSENKO, ANASTASIYA	PYKHNEY, MARIYA	UKRAINIAN AMERICAN CIVIL LIBERTIES ASSOC
CYMBALA, EUGENIA	JAKUBOWSKA, MARIA	MASLENNIKOV, IGOR	RAFALO, ANDRZEJ	UYECHKO, TETYANA
CZOLACZ, WOLODYMYR	JANKOWSKA, PAULA	MATYCHAK, BOHDAN	RAFALO, ANNA	VASKUL, IVANNA
DANYLYCHYN, MARIYA	JAROG, BRONISLAW	MATYKA, STEPAN	RAKOWSKA-CHORZEPA, EWA	VDOVYTCHEV, IGOR
DANYLYUK, ANDRIY	KACZARAJ, NATALIA	MELANKO, ALEXANDER	RAKOWSKY, JAROPOLK	VERBA, MICHAEL
DENYSENKO, TARAS	KACZMARSKI, RENATA	MELNIK, OREST	RAWCZAK, STEVEN	VERDI, RINA
DIAZ, MELISSA	KARABINESH, GANNA	MELNYK, KRISTINA	REVCHUK, IRYNA	VERETYK, LIUBOMYR
DMYTRUK, IVAN	KATS, MARINA	MERTENS, GRAZYNA	RINGSTAD, ANDREAS	VOROBETS, SOFIYA
DOLESHNIY, ANDRIY	KAZIMIROVA, GALYNA	MILISZKIEWICZ, ZOFIA	ROBERTS, DYLAN	VOROBETS, NATALIYA
DOLISHNA, OKSANA	KEPA, JOANNA	MILLER, DANIEL	ROBERTS, STEPHANIE	VOYTOVYCH, NATALIYA
DRAPAK, LISA	KHAMULYAK, IRYNA	MIRUKAJ, ANITA	ROGERS, SADIE	VRADINSKIY, IZABELLA
DRYBKA, FRANCIS	KHARUK, IVAN	MITRINGA, MOTRIA	ROGERS, SEAMUS	VUKLITAJ, SOKOL
DUKAJ, ARTUR	KHUTORETSKY, BORIS	MOCARSKI, EDYTA	ROGULSKIY, STEPAN	VYNAR, MICHAEL
DURBAK, KATRINA	KIBALO, CONSTANCE	MOCARSKI, LUKASZ	RUBIN, RICHARD	WALON, LUDWIK
DURBAK, ALEXANDRA	KIRA, STEPAN	MOKRITSKA, SOFIA	RUDYK, IRYNA	WHITE SPARROW, INC.
DZIADEK, HUBERT	KLEBAN, KATHERINE	MOKRITSKI, MARIANA	SALIYI, TAMARA	WOWK, OLGA
ERICKSON, GEORGE	KOLACZKO, PIOTR	MONASTYRSKYJ-CHEMIJ, MATTHEW	SAMULYAK, ANDREW	WOZNY, OLAF
ESTATE OF WALTER DIDYK	KOLLIAS, JULIAN	MOSKALYUK, ROSTYSLAV	SANCHEZ-WAWAK, TERESA	YURKIV, TARAS
FARSUN, NATALYA	KONDRATENKO, VIKTORIIA	MYCIO, PETRO	SAVCHUK, ZINOVII	YUZVA, NAZAR
FEDORIV, VOLODYMYR	KONIECKO, EMIL	MYKULYAK, YAROSLAV	SAVKANITCH, OXANA	ZAGROBA, JUSTYNA
FIEDORCZUK, KAMIL	KONOPKA, ANDRZEJ	MYTCHYK, LIDIYA	SCHAFER, XENIA	ZAGROBA, WIESLAW
FILIPOVICH REALTY CORP INC.	KOPANYCIA, TERESA	NADALA, ZINOVII	SCHAFER, DAVID	ZAIATS, VIKTOR
FIRPO, CRAIG	KOPCZEWSKI, TOMASZ	NAGYHETENYI, ANNA	SCHMIDT, MARIA	ZAJAC, RENATA
FOKINA, TATYANA	KOPYSTIANSKYJ, MARKIAN	NAHIRNY-RAK, TAISA	SEGOTA, GORAN	ZAVELINA, VIKTORIYA
FRACKIEWICZ, DARIUSZ	KORCHYNSKA, NICOLE	NALYWAYKO, NICK	SHEL, VASYL	ZAWADA, STEFAN
GALLAN, MYKAYLA	KORCHYNSKYI, OLEKSANDR	NEKRASOV, YURY	SHELLEY, JOHN	ZAWOLOKA, ALEX
GALLAN, COOPER	KORCHYNSKYI, MATTHEW	NESTEROV, DMITRY	SHUHAN, MARKO	ZELAWSKA, MARGARET
GAMOTA, EVA	KORONTCHEVSKA, GALINA	NEZAJ, VALBONA	SHULHA, OKSANA	ZUBKOV, VOLODYMYR
GARIDZHUK, STEFANIYA	KOROTKOV, ANDREY	OBAL, RENATA	SIDZ, LUCYNA	ZWARYCZUK, WILLIAM

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК

<u>Main Office</u> 108 Second Ave New York, NY 10003 Tel: 212.473.7310 Fax: 212.473.3251	<u>Kerhonkson</u> 6329 Route 209 Kerhonkson, NY 12426 Tel: 845.626.2938 Fax: 845.626.8636	<u>Uniondale</u> St. Vladimir Parish Center 226 Uniondale Avenue Uniondale, NY 11553 Tel: 516.565.2393 Fax: 516.565.2097	<u>Astoria</u> 32-01 31st Ave Astoria, NY 11106 Tel: 718.626.0506 Fax: 718.626.0458	<u>Lindenhurst</u> Holy Family Ukr. Catholic Church 225 North 4th Street Lindenhurst, NY 11757 Tel: 631.867.5990 Fax: 631.867.5989
--	---	---	---	---

Outside NYC call toll free: 1.888.SELFREL; Visit our website: www.selfrelianceny.org; E-mail: info@selfrelianceny.org

ЛІТЕРАТУРНІ ЗУСТРІЧІ

Письменниця отримала відзнаку

Михайло Михайлинин

ТЕРНОПІЛЬ. – В обласній організації Національної спілки письменників України відбулася творча зустріч з письменницею Ніною Фіалко. Голова організації Валентина Семеняк вручила їй відзнаку „Золотий письменник України“ від засновників міжнародного літературного конкурсу „Коронація слова“.

Н. Фіалко видала чимало книг про людські долі, правдиві життєві історії, про українців, які змушені були покинути рідну землю, про християнську мораль, життєву мудрість і духовні цінності. В її творчому доробку є літературно-історичний альма-

Письменниця Ніна Фіалко з відзнакою.

нах „Косенівка“, де авторка з боєм розповідає про жертви Голодомору в рідному селі. Вона написала книгу „Новітня війна“, де розповіла дітям про випробування на людяність та вчинки милосердя у воєнний час.

Авторка почала писати, коли вийшла на пенсію. Не кожне видавництво хотіло приймати її твори через старший вік. Вона народилася у селі Косенівці на Черкащині, згадує нелегке дитинство, як комуністи сіяли ненависть до бандерівців і називали їх ворогами. Пізніше її направили на роботу до Тернополя, де вона працювала з людьми, які пережили жахливі репресії та повернулися після довгих років із заслання. Від тернопільців письменниця багато дізналася про масову підпільну боротьбу УПА. На основі їхніх спогадів та свідчень написала роман про життя повстанців „Дві обручки“.

Письменницю болить доля невеличких сільських бібліотек, які ледь виживають у час війни, мало поповнюються українськими книгами, а деякі з них назовсім закриті або зруйновані окупантами. Вона подарувала свої книги бібліотекам в Чернігівську, Тернопільську, Львівську, Хмельницьку та інші області, щоб люди читали рідне слово.

Н. Фіалко є лавреаткою обласної премії в галузі культури ім. Іванни Блажкевич у номінації „Дитяча література“ за книжку „Літні забави“. Також нагороджена міжнародною відзнакою ім. Уласа Самчука за роман „Холодний вітер перемін“.

Вшанування Івана Франка у Косові

Учасники Франкового свята. (Фото: Марія Порох)

Марія Порох

КОСІВ, Івано-Франківська область. – 27 серпня виповнилося 168 років від дня народження Івана Франка. Його життя і творчість тісно пов'язані з Гуцульщиною. Він особливо любив Криворівню, про що пише Ганна Луцюк, завідувачка Літературно-меморіального музею Івана Франка у Криворівні: „12 років Каменяр милувався гірськими пейзажами і пам'ятниками архітектури, слухав мелодійне звучання кришталевих струмків і водоспадів, розкривав таємниці Довбушанок, Ігреця та інших пам'яток природи“.

27 серпня біля пам'ятника І. Франкові у Косові, за доброю традицією, зібралися шанувальники літературного слова, серед яких були Ганна Думітрак – голова районної ради, Володимир Петричук – заступник голови міської ради з гуманітарних питань, Роман Печижак – начальник відділу культури. Дійство організували Косівська центральна міська бібліотека та товариство „Просвіта“.

Голова Косівської „Просвіти“ Богдан Глібчук відкрив захід. Присутні хвилиною мовчання вшанували всіх, хто загинув у боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України.

Б. Глібчук поділився роздумами про нелегкий життєвий шлях І. Франка – невтомного трудівника літературної ниви, який усе своє життя віддав служінню рідному народові і зайняв почесне місце серед найвидатніших світових діячів культури.

Продовжила мову бібліографія Уляна Книш, яка зацікавила присутніх деякими маловідомими фактами про Івана Франка і презентувала нове видання гуцульської прози письменника „Терен у нозі“, яке побачило світ у видавництві „Дискурс“ (Брустури) у 2023 році.

Г. Думітрак прочитала вірш Івана Франка „Не пора“, який став гімном. Виступили просвітяни Роман Кабин та Володимир Довгун. Усіх зворушила розповідь Р. Кабина про його стрийка, який був знайомий з І. Франком. Художник В. Довгун представив власну пісню „Іван Франко“ (аранжування Я. Кулешка), яку вони виконали разом з Р. Кабином.

Цікавими фактами про зв'язок І. Франка з Гуцульщиною, перебування в Косові поділилася Світлана Крицкалюк, викладачка школи мистецтв.

„Франко в кінці XIX століття підтримував феміністок в Україні, допоміг створити перший жіночий альманах“, – зазначила у своєму виступі Христина Станіщук, представниця молодого покоління, працівниця бібліотеки.

Роман Печижак відмітив, що необхідно високо цінувати таких українських геніїв як І. Франко, і постійно популяризувати їхню творчість, яка є надбанням нації.

Захід закінчився виконанням Державного гімну, покладанням квітів до підніжжя пам'ятника великому Каменяреві та фотографуванням на згадку.

Богдан Глібчук.

Просвітяни Роман Кабин та Володимир Довгун.

Представлено найменшу...

(Закінчення зі стор. 10)

мініатюри „Спас нерукотворний“. Ікона написана пензликком розміром в одну волосину на мініатюрному диску з натурального перламутру діаметром 19 мм. Це одне з найперших біблійних зображень. За християнськими віруваннями вона була створена не руками іконописця, а відобразилася на плащаниці внаслідок дотику до обличчя Ісуса Христа. Спас нерукотворний вважається символом перемоги життя над смертю.

У роки війни одна з робіт Наталі Кушнір брала участь у благодійному аукціоні на підтримку центру для інвалідів в Івано-Франківську. Її роботи експонувалися в Інституті проблем сучасного мистецтва на благодійній виставці-зборі „Індивідуальна мінливість“. Збір організувала мистецька ініціатива „Беззвуч-

Наталія Кушнір з роботою – рекордом України

но до глухоти“ для бойового підрозділу в складі бригади швидкого реагування Національної гвардії України „Рубіж“, який працює на східному напрямку.

На виставці „Незламні квіти“ в ушавленій галерії „Мистець“ Київської організації національної спілки художників України серед картин 106 художників була її робота „Коли янгол дарує квіти“. Виставка була присвячена тим, хто захищає на полі бою Україну.

У Національному реєстрі рекордів України зареєстровано рекорд „Найменша в Україні ікона ручної роботи „Спас нерукотворний“.

Друкарня
COMPUTOPRINT Corp.
Established 1972
Clifton, New Jersey
виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправі)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

Ваші замовлення виконуємо сумлінно, скоро і на час та з 40-літнім досвідом!
973-574-8800
Fax: 973-574-8887
e-mail: computopr@aol.com

ARKA
Вишиванки, хустки, нитки, тканина до вишивання, рушники, коралі, пояси, кераміка, різьба
89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: 212-473-3550

THIS PAID ADVERTISEMENT DOES NOT NECESSARILY REFLECT THE VIEWS AND POSITION OF THIS PUBLICATION

UKRAINIAN AMERICANS *for* **HARRIS-WALZ**

CONGRATULATE

KAMALA HARRIS AND TIM WALZ

Future President and Vice President of the United States!

GOOD FOR AMERICA.

GOOD FOR UKRAINE.

**UKRAINIAN
AMERICANS** *for*
**HARRIS
WALZ**

PAID FOR BY UKRAINIAN AMERICANS FOR HARRIS-WALZ AND NOT AUTHORIZED BY ANY
CANDIDATE OR CANDIDATE'S COMMITTEE.

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Вшанували пам'ять загиблих героїв

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – На площі Героїв Майдану 29 серпня провели меморіальні заходи, присвячені Дню пам'яті захисників, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України. Вшанувати пам'ять загиблих героїв прийшли їхні рідні та близькі, керівники державних органів влади та місцевого самоврядування, військові, правоохоронці, громадські активісти, волонтери та всі небайдужі. Меморіальні заходи завершилися на Рівнянському та Далекосхідному кладовищах Кропивницького, де поховані полегли захисники України.

Цього ж дня на площі Героїв Майдану в присутності родин полеглих героїв погасили поштовий випуск „Хвилина мовчання“, введений в обіг до Дня пам'яті захисників України. На марці та конверті зображені ілюстрації донецького художника Сергія

Майдукова „Марсове поле. Львів“, „Меморіал на Майдані Незалежності. Київ“, а також вірш Ліни Костенко „І жах, і кров, і смерть, і відчай“, написаний у 2014 році.

Участь у церемонії спецпогашення взяли директорка Кропивницького регіону „Укрпошти“ Тетяна Капустіна, очільниця громадської організації „Об'єднані героями“ Алла Кондакова (мати старшого солдата 3-го окремого полку спеціального призначення Олександра Кондакова, який загинув 24 червня 2014 року) та виконавча директорка благодійного фонду „Полк Святослава Хороброго“ Яна Пшеніцина.

Також до заходу долучились родини полеглих героїв – учасники акції „Вони віддали за тебе життя. Віддай в пам'ять про них хвилину свого часу“, спрямованої до проблеми вшанування пам'яті полеглих захисників та захисниць України під час загальноукраїнської хвилини мовчання.

На площі Героїв Майдану погасили поштовий випуск „Хвилина мовчання“.

Символ віри в повернення захисників

Відкриття інсталяції в Парку Перемоги. (Фото: Олександр Костирко)

Олександр Костирко

ЧЕРКАСИ. – 30 серпня в міському парку Перемоги відкрили інсталяцію „Серце надії“. На виконання доручення міського голови Анатолія Бондаренка, з погодження сімей зниклих безвісти захисників, департаменти соціальної політики та архітектури й містобудування створили цю інсталяцію. Її відкриття зібрало рідних зниклих безвісти захисників, представників міської влади, духовенства та небайдужих черкасців.

„Інсталяція „Серце надії“ – це ще один спосіб сказати: „Ми з вами! Ми об'єднані спільним болем і надією. Пам'ятаємо і шануємо!“. Але найголовніше завдання сьогодні – це повернути наших героїв“, – зазначив місь-

кий голова А. Бондаренко.

Заступниця міського голови Марина Гаркава: „Будь-яка підтримка дуже важлива для родин безвісти зниклих. У їхніх рідних немає могил, до яких вони могли б прийти і помолитися за їхнє можливе повернення. Тому ця стела „Серце надії“ стане для них таким місцем, куди вони зможуть прийти і відчутти підтримку. Це важливо і для громади, яка має пам'ятати про те, що є такі люди, що їх багато, і їм потрібна наша турбота“.

Анна Донець, представниця родин безвісти зниклих, подякувала міській владі за сприяння у створенні такого символічного місця. „Надія тримає серце, серце відкриває небо“, – зазначено на камені поруч із інсталяцією.

Ділимося сумною вісткою,
що 5 травня 2024 року відійшов у Вічність

св. п.
Мирон Воронович

вдовець дорогої Анни Бедзіс Воронович, котра упокоїлася у Господі в 2021 році після 63-ох років подружжя,
колишній вояк 1-ої Дивізії УНА, ветеран корейської війни,
громадський і церковний діяч.

Похоронні відправи відбулися 9 травня 2024 року в церкві св. Йосафата у Воррен, Миш. Похований на цвинтарі Воскресіння Христового.

У глибокому смутку залишилися:

- син - Юрій з дружиною Даною і дітьми Александрою і Вікторією
- Роман з дружиною Вікторією і дітьми Іванкою і Маркіяном
- Орест з дружиною Лорі і дітьми Яремою і Наталею

Вічна Йому пам'ять!

Повіdomляємо у глибокому смутку, що 16-го серпня 2024 року відійшов у Вічність тато, дідо і вуйко

св. п.
Іван Ярослав СОСЬ

Йому виповнилося 95 років.

Іван був активним у Пласті у Вашингтоні і членом куреня „Лісові Чорти“, та заангажованим у громаді у Вашингтоні і Норт-Порті. Мав довгу і цікаву кар'єру як інженер в NASA.

Похоронні відправи відбудуться 7-го вересня 2024 року на цвинтарі св. Йосифа біля Бостону.

Залишив горем прибитих:

- дітей - Реню, Джуді, Ярка, Ліду, Люсю і Романа,
- внуків - Кейт, Джеймі, Наталку, Андрія, Стефанію, Артима, Маю та Таїсу,
- племінниць - Таню Витвицьку та Іванку Олесницьку,
- родину ближчу і дальшу в США, Канаді й Україні.

Вічная Пам'ять!

KULINSKI MEMORIALS
809 SOUTH MAIN STREET • MANVILLE, NJ 08835

Tel. 800-458-5467 • 908-722-3130 • Fax 908-253-0027
KulinskiMemorials@msn.com • KulinskiMemorials.com

- Служить українській громаді понад 60 років
- Понад 40 кольорів граніту до вибору
- Гравюри на замовлення
- Консультації вдома за домовленням
- Обслуговує клієнтів у трьох штатах (NJ, NY, PA)
- 5 хвилин від Українського цвинтаря св. Андрія у С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

2024-2025
CONCERT SEASON

THE UKRAINIAN BANDURIST CHORUS OF NORTH AMERICA УКРАЇНСЬКА КАПЕЛЯ БАНДУРИСТІВ ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА

presents

ВСЕ БУДЕ УКРАЇНА UKRAINE LIVES!

Artistic Director **Oleh Mahlay****SATURDAY, SEPTEMBER 28 • 7:00 PM****GRACE PRESBYTERIAN CHURCH**

1009 - 15 Avenue SW, Calgary, Alberta

SUNDAY, SEPTEMBER 29 • 3:30 PM**FRANCIS WINSPEAR CENTRE FOR MUSIC**

9720 - 102 Avenue NW, Edmonton, Alberta

MONDAY, SEPTEMBER 30 • 7:30 PM**BROADWAY THEATRE**

715 Broadway Avenue, Saskatoon, Saskatchewan

TUESDAY, OCTOBER 1 • 7:30 PM**BURTON CUMMINGS THEATRE**

364 Smith Street, Winnipeg, Manitoba

THURSDAY, OCTOBER 3 • 7:00 PM**DOROTHY STICKNEY AUDITORIUM****DICKINSON STATE UNIVERSITY**

291 Campus Drive, Dickinson, ND 58601

FRIDAY, OCTOBER 4 • 6:30 PM

Sponsored by the Protez Foundation

HOPKINS HIGH SCHOOL

2400 Royals Drive, Minnetonka, MN 55305

SATURDAY, OCTOBER 5 • 7:00 PM**NORTH SHORE CENTER FOR THE PERFORMING ARTS**

9501 Skokie Boulevard, Skokie, IL 60077

SATURDAY, NOVEMBER 2 • 7:30 PM**THE HOCHSTEIN SCHOOL**

50 N. Plymouth Ave., Rochester, NY 14614

SUNDAY, NOVEMBER 3 • 2:00 PM**DNIPRO UKRAINIAN CULTURAL CENTER**

562 Genesee Street, Buffalo, NY 14204

FOR TICKETS, PLEASE VISIT

bandura.org/eventsNet proceeds from this concert will benefit the
Bandura Education Fund**PROTEZ**
FOUNDATIONTEMERTY
FOUNDATION**SHEVCHENKO**
FOUNDATION